Anul VI No. 50 (serie nouă)

5 LEI EXEMPLARUL

Duminică 24 Noembrie 1940

Director: ION GREGORIAN

Inscris sub N-rul 125/1938 la Trib. Ilfov

Sfarmă-piatră

Fondator: AL. GREGORIAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Calea Victoriei 63, Scara C.
BUCUREȘTI I.

ȘAPTAMANAL DE DOCTRINA ȘI LUPTA ROMANEASCA

TELEFOANE: Redacția 3.20.52; Tipografia 5.89.00

Un om care a dominat o epocă

Treisprezece ani dela moartea lui Ionel Brătianu

de AL. GREGORIAN

Istoria noastră politică modernă, această frescă de moravuri inegale, care va înfățișa viitorului o Românie dintre cele mai frământate și dintre cele mai confuze, e dominată de fruntea înaltă și severă a lui Ionel Brătianu.

Ionel Brătianu e o prezență reconfortantă și masivă.

Fără tâmpla lui vizionară, fără mâna fermă, dar mai ales fără voința aceea inflexibilă, de cremene, care a supus o epocă, nu se știe dacă țara aceasta ar mai fi fost aici, dacă destinul ei nu s'ar fi încovoiat sub umilințe și sub lanțurile capitulărilor ireparabile.

Numele lui a fost într'adevăr o pârghie a ridicării noastre din anonimat; a fost un cuvânt de ordine galvanizator într'o vreme de panică și un ambasador al demnității românești în Europa.

Cine a trăit zilele chinuitoare ale neutralității și clipele penibile ale înfrângerii, când se cumpărau conștiințele și începuse descompunerea morală din parlamentul dela Iași, acela știe că nu va putea uita niciodată chipul fără zâmbet al omului care simțea toată gravitatea răspunderii și concentra în el ca într'un focar nădejdile fierbinți ale unui neam întreg.

Anul 1916 îl impune pe Brătianu definitiv ca pe unul dintre cei mai mari bărbați de stat ai vremii. Alături de Clémenceau și de Lloyd George, el era punctul de atracție al întregului continent. Toată lumea știa că decizia lui urma să aibe o înrâurire hotărîtoare asupra desfășurării războiului. Puțini știau însă drama din sufletul său.

Intre un angajament anterior și de prestigiu față de puterile centrale și între instinctul național care vuia în pieptul țării ca într'un crater de vulcan, între succesele dela început ale austro-germanilor și între alianța franco-italiană către care se simțea atras el însuși prin acea polarizare rassială a latinității, omul politic trebuia să țină cumpănă dreaptă și să potrivească lucid conjuncturile istoriei cu interesele românismului. De aceea, până la încheerea tratatului dela 4 August 1916 care aducea României angajamentul solemn al aliaților de a înlesni refacerea ei în hotarele dacice, nimeni n'a putut surprinde pe chipul acela geometric, tăiat în linii dure de piatră, o preferință.

Sub masca senină a omului voluntar erau însă în străfundurile conștiinței învolburări nevăzute din care se limpezea viziunea albă și rotundă a unității naționale românești. La 8 August el declara în intimitate fiului său: — „putem să fim învingători, putem avea soarta Serbiei, dar vom fi confirmat, în mod imprescriptibil, drepturile noastre asupra pământului nostru".

Era profetul care vorbea astfel.

Kaiserul, cu puțin înainte, dăduse asigurări regelui Carol I că războiul n'avea să izbucnească decât peste cinci ani.

Președintele consiliului de miniștri știa lipsurile de înarmare și cunoștea întreaga situație a țării surprinsă de evenimente. Dar vizionarul întrevedea la capătul tuturor jertfelor împlinirea idealului milenar al românismului și a ordonat omului [illegible] care-l dedubla să rupă piedica istoriei, să intre în acțiune, să îndrăznească, fiindcă dreptatea va birui, cu siguranță.

Mintea lui Ionel Brătianu a cuprins atunci dintr'o fulgerare întreaga noastră istorie și a străluminat [illegible] de o clipă realizat de Mihai Viteazul.

Ce a fost pe urmă, se cunoaște mai bine. Dela înfrângerea [illegible] a lui 15 August 1916, România a trecut prin dezolare, retrageri, iar alianța cu Rusia [illegible] a dus-o până în [illegible].

In acest timp conștiințele slabe au cunoscut toate [illegible]. Un gigant a stat însă neclintit, scrutând zările și [illegible] cu umerele lui de o încruntare prăbușirea care amenința din toate părțile. Era marele naționalist care întreținuse toată propaganda iredentistă din provinciile subjugate și era credința nesovăelnică [illegible] în latențele rassei și în destinul neamului său: era Ionel Brătianu.

Ca toți eroii, fiindcă a fost un erou în cea mai plenară accepțiune carlyliană, Brătianu a [illegible] și marile răstigniri morale iscate din neînțelegerea oamenilor de calibru comun. Intr'un parlament în care năvăleau toate [illegible] de afară, cineva, mai mulți chiar, prinzând ecoul campaniei dusă de Stere prin „Lumina" în teritoriul ocupat de germani, l-a adus acuzarea că a îmbrâncit România într'o „aventură" pe care o ceruse, cum știm, cu violență, întreaga suflare românească. Dar a vrut Dumnezeu ca zilele acelea triste și rușinoase să treacă și să se șteargă din istorie.

Peste doi ani Ionel Brătianu apare la conferința păcii. La masa dreptății, el întâlnește însă unele păreri reticente ale lui Clémenceau și Lloyd George. România cerea prin glasul lui respectarea angajamentelor din 4 August 1916 și confirmarea drepturilor ei imprescriptibile: împingerea hotarului vestic până la Tisa și până la limitele firești ale Banatului. Intransigența celui mai mare dintre Brătieni — și dintre românii de atunci — a înmărmurit pe toți ambasadorii lumii. Demn și dârz, reprezentantul nostru a refuzat să recunoască ciuntirea hărții dacice la Trianon și a respins cu indignare servituțile din tractatul minorităților asupra suveranității noastre. A trântit ușile la Versailles, a trecut abătut prin galeriile cu împărați și regi din toată istoria Franței și s'a întors înfuriat.

Gestul lui violent simboliza toată protestarea istoriei românești contra nedreptății cu care „conferința" răsplătea jertfele de 800.000 de

(Continuare în pag. 5)

DRAMA UNEI REPUBLICI

PENTRUCE A CERUT FRANȚA ARMISTIȚIUL

— DIN INSEMNARILE UNUI GAZETAR FRANCEZ —

La 10 Iunie, armatele germane amenințau Parisul. La 11 Iunie, guvernul se instală la Tours. La 13 Iunie Domnul Reibel, fost ministru, membru comisiei militare a Senatului, ceru să fie primit la castelul Chissay unde se instalase Domnul Paul Reynaud, președintele Consiliului.

Chissay este un castel stil renaștere, situat în vârful unui povârniș împădurit.

La intrare, deputatul întâlni pe generalul Spears, care aștepta pe domnul Winston Churchill, iar într'un vestibul plin de ofițeri, dactilografele băteau la mașini un nou mesagiu adresat președintelui Roosevelt.

In salonul alăturat cabinetului de lucru al domnului Paul Reynaud, un superb portret al Ducelui de Choiseul ministrul lui Ludovic XV, prezida dezastrele noastre.

★

Paul Reynaud era în conferință cu domnul Mendel și cu președinții Jeanneney și Herriot, astfel că el nu putu primi pe d. Reibel. Dar acesta avu timpul să afle, în conversațiuni private, că în conferință se examinează deoparte cererea de armistițiu, pe dealtă parte, rezistența cu orice chip, și în acest caz, plecarea guvernului la Bordeaux, și poate chiar în Africa. In aceeaș seară d. Paul Reynaud ținu la radio o scurtă cuvântare în care anunța că guvernul se gândește să părăsească Franța. Nu s'a uitat însă, teribila impresie..

La 14 Iunie domnul Reibel merse la cartierul general al Generalului Weygand pe care însă nu-l găsi; dar un ofițer de ordonanță al generalului îi declară că șeful său considera situația iremediabil pierdută de mai bine de o săptămână, și că insistă pe lângă guvern ca să ceară armistițiul.

La întoarcerea sa, generalul Weygand reținu la dejun pe fostul ministru. Se mai aflau la masă patru sau cinci generali, sau colonei, un amiral, ofițeri de ordonanță, generalul Doumenc, major general al armatei, în total o duzină de persoane.

Conversațiile fură destul de banale în timpul ospățului, dar îndată după ce generalul Weygand rămase la cafea, singur, într'un mic salon, cu senatorul, acesta auzi din gura marelui șef al armatei, expozeul întregei tragedii a ultimelor săptămâni.

★

Generalul Weygand lămuri că el acceptase comandamentul la 11 Mai în condițiuni dramatice pentrucă înaintarea nebunească a „panzer diviziunelor" care rupseseră frontul nostru foarte ușor pe Meusa, deschisese larg drumul către mare, pentrucă trupele noastre cele mai bune și singurele diviziuni motorizate cari se aventuraseră imprudent în Olanda erau complet izolate, și pentrucă armata belgiană și cele mai bune diviziuni britanice, erau ca și ale noastre, amenințate de încercuire.

Ce era de făcut?

Să se încerce o manevră ca să se taie în regiunea Bapaume și Péronne, înaintarea „panzer diviziunelor" cari operau la vest până la mare și se ridicau către Dunkerque.

★

Manevră dublă: era vorba să se apropie una de alta cele două buze ale rupturii deschisă pe 60 de km., înainte ca grosul trupelor germane să fi sosit.

Această operațiune, Sud - Nord, devenise foarte dificilă pentrucă efectivele noastre erau destul de slabe, pentrucă germanii umpluseră toată regiunea și cu toate acestea trupele noastre trebuiau să degajeze tot malul stâng al Sommei și să se mențină acolo.

Mișcarea Nord-Sud se desfășura mai ușor. Nu mai rămăseseră decât trei zeci de Km. pentruca să se efectueze joncțiunea, când, brusc, în dimineața zilei de 24 Mai, cinci divizii britanice, cari formau aripa dreaptă a acestei mișcări, își schimbară direcția și se îndreptară spre Nord-Vest. Rezultatul fu fatal: diviziuni de infanterie germană purtate în camioane, se iviră și se instalară.

★

A doua zi, Generalul Weygand expuse în Consiliu de Miniștri că situația era aproape disperată.

In noaptea de 27 sau 28, armata belgiană se retrăgea și la 29 Mai, generalisimul trimitea o scrisoare președintelui de Consiliu ca să-i rezume toate argumentele pe care de-i le expusese la 25 și care le completă în lumina acestui nou eveniment:

„Desfășurarea operațiunilor militare conchidea el, este astfel că poate să se ajungă într'un foarte scurt timp la imposibilitatea de a continua ostilitățile. Ar fi necesar să se avertizeze de pe acum despre situație, guvernul britanic ca să aibă timpul util pentru a lua toate măsurile oportune.

— Cred că, — zise Domnul Reibel — demersul astfel recomandat, fuse făcut, dar această scrisoare nu avu nici o altă urmare.

★

Lupta deci continuă. Trupele germane amenință direct, Parisul. Intr'o scrisoare dela 6 Iunie, Generalul Weygand insistă într'un mod cu totul particular pentru ca guvernul să ceară armistițiul. El dorea ca Parisul să fie cruțat, ca guvernul să nu se deplaseze și ca Italia să nu intre în războiu.

Aproape în unanimitate guvernul rămase neclintit în voința de a continua ostilitățile.

★

La 12 Iunie o nouă scrisoare a generalului Weygand insistă mai imperios încă să se ceară armistițiul imediat.

Și generalul spune cu emoție, domnului Reibel:

— „Este încă o armată. O țin până la sfârșit în baza a două principii: direcție și disciplină. Fiecare trupă care bate în retragere cunoaște direcția sa; eu mențin disciplina. dar mă întreb, pentru cât timp? In câteva zile, poate chiar în câteva ore această armată poate să se prefacă în bande.

Nu se mai poate merge mai departe; suntem la capăt.

...Sigur, este un lucru teribil cererea armistițiului; dar să-mi fie permis să spun că nu e un singur om în lume care să simtă o atât de puternică durere ca acel care în 1918 avuse onoarea din ordinul mareșalului Foch să citească condițiunile de armistițiu plenipotențiarilor germani.

★

Generalul Weygand și Generalul Georges, expuseră situația disperată a armatelor noastre, și insistară asupra necesității absolute imediată de a se trimite importante întărituri britanice de infanterie, artilerie și mai ales de aviație. Domnul Winston Churchill declară că el va trimite în Franța trei divizii și Domnul Paul Reynaud remarcă atunci: „E puțin; e infernal ca și cum s'ar vorbi de papele unui voiajor pierdut în Sahara.

Generalul Weygand declară că lui îi rămânea în totul și pentru tot un regiment în rezervă și că el va fi angajat a doua zi imediat. In această după amiază, declară el, ne aruncăm în luptă ultimele noastre care; ele au ieșit direct dela uzină și n'au avut timp nici măcar să dea târcoale dușmanului".

In sfârșit el insistă să obțină câteva avioane de vânătoare. Domnul Churchill răspunse însă că era imposibil să accepte cererea sa, pentrucă el voia să păstreze pe pământul englez aviația de vânătoare britanică, ca să poată să lucreze masiv.

Cu toate acestea, Consiliul de Miniștri care se ținu în acea după amiază, se termină cu hotărârea de a rezista până în pânzele albe.

★

Citâm cuvintele domnului Reibel: După consiliu întreb pe generalul Weygand, ce socotește el că e de făcut?

Și generalul îmi arată că guvernul expusese succesiv două planuri între care el nu alesese încă: unul era acela după care guvernul trebuia să se retragă, ca într'un turn de cetate, toate trupele disponibile fiind întrebuințate ca să închidă și să apere această bandă.

Al doilea plan consta în a se retrage la Bordeaux și de acolo, cu camerele să se îmbarce pentru Africa, părăsind complet Franța în stare de ostilitate. In Africa se va constitui o mică armată și se va aștepta doi sau trei ani până ce aviația anglo-americană va fi în stare să cucerească Franța.

★

Generalul Weygand obiectase că dacă guvernul va merge în Anglia, va fi aruncat în mare; dacă va merge în Africa, s'ar risca să se vadă peste tot în Franța părăsită, mici guverne locale. Era acelaș aviz al Mareșalul Pétain.

— „Ințelegeți-mă, îmi zise generalul Weygand, părăsindu-mă, și faceți să priceapă și Președintele Republicei și ceilalți miniștri, că lucrurile nu se pot prelungi astfel, fără cele mai grave pericole pentru patrie".

Era deci o situație paradoxală căci civilii erau cei ce voiau să se continue lupta, în timp ce șefii militari — și ce șefi! — voiau să oprească războiul.

Trebue să recunoaștem că situația tragică în care ne găseam se datora lipsei de precizie în atribuțiuni și chestiunei responsabilității în comandament.

Generalul Gamelin susținut de domnul Daladier, voise să cumuleze toate funcțiunile; el refuzase să dea Generalului Georges titlul de comandant al operațiunilor din Nord-Est, care i-ar fi permis să comande în mod efectiv și i-ar fi dat putința să-și aleagă generalii. — Această greșeală care avea să ne ducă la dezastru, eu dejam arătat-o d-lui Mendel — zise d. Reibel — când el era ministru al Coloniilor. El mă aprobase, adăugând cu vocea sa sarcastică: Credeți, iubite amic că acest [illegible] să fie efectul întâmplării? Fiți sigur că aceasta este voită, foarte bine voită. Dacă noi vom fi victorioși, Generalul Gamelin își va aduce victoria; dacă noi vom întâlni o situație contrară Generalul Gamelin își va pregăti un alibi.

★

Generalul Georges confirmă la 14 Iunie justele vederi ale Senatorului, povestindu-i cum dualitatea comandamentului a împiedicat să prevaleze ideile sale în planul campaniei din Belgia, căci el a voit să se limiteze frontul la linia Anvers-Bruxelles-Namur; pe când generalul Gamelin ceru ca armatele noastre să fie împinse până în Olanda. Generalul aduse aceste precizimi asupra întrevederii din ajun avută cu d. Winston Churchill: Pot să-i arăt că noi avem încă treizeci și cinci de divizii. Astăzi nu mai avem decât douăzeci și șase și mâine, ele vor fi poate zece. Și ce divizii! Ele sunt reduse la câteva batalioane și fără artilerie. Cum vreți ca ele să reziste? E lamentabil.

Părăsind pe generalul Georges, Domnul Reibel întâlni mai mulți alți generali și toți erau de această părere: nu mai trebuia să se continue ostilitățile.

★

Revenind la Tours, Domnul Reibel află că Președintele Republicei și guvernul erau la Bordeaux. El pleacă imediat — era 15 Iunie — în orașul girondin în strada Vital Charles, unde Președintele Republicei se instalase în locuința prefectului Girondei.

Citâm din nou cuvintele fostului ministru:

— Domnule Președinte, i-am spus intrând, vă regăsesc în împrejurări tragice.

— In definitiv, amicul meu, îmi răspunse el, e o zi mai tragică decât aceea în care șefii militari refuză să se lupte?

Eu protestai cu o respectuoasă indignare, zicându-i că se pare că ignorează situația și starea înspăimântătoare a trupelor noastre. Ii povestii tot ce aflai la marele cartier general adăugându-i că nu mai era posibil să se întârzie cererea armistițiului.

Președintele plânge cu hohote în fotoliul său.

Apoi se ridică și-mi vorbi de nebuneasca aventură a armatelor noastre de nord, criticând sever pe Generalul Gamelin de a fi voit să le conducă până în Olanda.

Georges Maréchal-Candide

(Continuare în pag. 3)

...Sau Țara aceasta să fie în adevăr românească, sau nici să nu merită să fie! Mihai Eminescu

MAGDA RAIU
Groapa cu draci
ROMAN

Colecția „Universul Literar" 1940

„Groapa cu draci", romanul tinerei scriitoare Magda Raiu, reprezintă un fragment de viață autentică. Este romanul cuceririi al unei fete predestinată înălțimilor siderale, idealismului avântat spre culmi și după cum este firesc tuturor frământărilor, și durerilor pe care ni le crează vitregia condițiunilor umane. Este povestea tristă a unui destin ce-și caută permanent matca, este melodia duioasă a unei sensibilități rătăcită pe drumurile vulgare ale vieții.

Gela fata cu ochii inundați de nesfârșite melancolii, cu game tristeții singuratice intonată pe claviatura sufletului, conturează un minunat personagiu plămădit din zări și farmec, o captivantă trecere prin umbra timpului spre tărâmurile seducătoare ale fericirii.

Toată acțiunea romanului se înșiră pe etape bine realizate, din care se desprinde un permanent conflict dintre o lume plină de josnice pasiuni și o ființă lovită în aspirațiile și în sentimentele ei ce depășesc nivelul comun al vieții.

Gela fiică a doctorului Beuca intrează într'o redacție, sub pasiunea nobilă a unui crez, în virtutea unui foc interior. Prima decepție, întâia lovitură ce o rănește adânc o suportă din partea secretarului de redacție Petrescu care plănuind fidelitatea căsătoriei, prins în vâlvoarea instinctelor deșteptate de frumusețea încântătoare a tinerei fete are o atitudine violentă față de aceasta. Gela reacționează la inelegența secretarului de redacție, respingându-l cu dispreț și umilindu-l. Este prima încercare pe care un suflet verguraș, o inimă candidă, reușește să o înfrângă. Singurătatea și deznădejdea se accentuiază. Vasiliu, profesor de istorie și pictor, care la un moment dat părea că se apropie de vederile tinerei fete și domină chiar sentimentele ei, îi furnizează iarăș o decepție.

Singurătatea devine mai apăsătoare iar Gela de pe înălțimile inaccesibile ale firii ei este hotărâtă să nu capituleze.

Suflet aristocrat și de o bunătate angelică determină și asistă la fericirea fratelui său Mitu, care se căsătorește cu Victorița cea mai bună prietenă a sa.

Clarioanele fericirii ce-și toarne armonia din notele destinului celor doi tineri căsătoriți își trimite ecourile până pe coardele mereu triste, mereu singure ale sufletului frământat al Gelii. Un singur ostrov în imensitatea poftelor diabolice, un singur luceafăr proectat în lume din cerul aspirațiilor ei, bătrânul și savantul profesor Pilat. Îi bucurase copilăria cu mângâierile lui și acum îi alina suferințele tinereții cu înțelepciunea lui. Gela îi compătimea singurătatea și îi păstra o sinceră și nevinovată prietenie.

In urma unui gest lipsit de orice decență din partea directorului ziarului ațâțat de aceleași ticăloase pasiuni, Gela nu mai poate suporta atmosfera înăbușitoare a redacției și se hotărăște să plece la moșia profesorului Pilat.

Acolo pășește pe tărâmul atât de depărtat al fericirii prin dragostea nețărmurită ce o leagă cu Mircea administratorul moșiei profesorului Pilat. Sub farmecul nopților cu lună, în cadrul transpunător al unei naturi încântătoare, iubirea unește prin puterea sceptrului ei viața a două destine. Epopeea dragostei deabia răsărită pe cerul tinereții lor este umbrită de inexplicabila răceală a lui Mircea.

Brâul incandescent al suferinții încinge fără milă sufletul bătut de vitregii al Gelii. Aurora visului ei împlinit îi apare ca o stea alunecând din înalt spre fundurile unui înfricoșător gol.

Profesorul Pilat ros de pasiune, agitat de feminitatea răscolitoare și captivantă a Gelii nu mai poate rezista. Intâmpinarea dârză a tinerii fete și glasul conștiinței neduplecate provoacă profesorului Pilat o congestie cerebrală în urma căruia și cade pentru totdeauna...

Datorită acestui fapt Mircea mărturisește silita sa depărtare de Gela prin intervenția deznădăjduită a profesorului, care vedea în tânăra fată singurul sens al vieții sale.

Sub cupola fericirii cei doi tineri își unesc dragostea pentru totdeauna.

Romanul d-rei Magda Raiu este o realizare literară care se citește cu deosebit interes. Fără să cuprindă proporțiile, amploarea și complexul de viață al unui roman „Groapa cu Draci" constitue o etapă dincolo de care se întrezărește realizarea definitivă a unui talent care își va spune cuvântul în cei mai apropiat viitor.

VERDE...

Verde-aprins peste păduri
Cântec suvinid pe-ogoare:
Fulger cernuit înflăare
Zugrăvindu-l pe armuri.

Cântec verde, lunecând
Zarea clară ca-o psaltire,
Peste turn de mănăstire
Lasă vulturi mari de gând...

Hei! păduri de fier și-aramă!
Flamuri de luceafăr cresc
Peste voi, împărătesc
Semn și flutur de năframă...

Sus peste gând și veac
Moartea verde, drept, troiță;
Țara-i [illegible] de rămeriță
Ciocoțită 'n sânge dac!...

DRAGOȘ VICOL

I. NISIPEANU: „ȘCOALA PSIHOLOGICA"

Acest studiu al d-lui profesor I. Nisipeanu apare ca fruct al experienței profesorale, al maturității de gândire și al originalității de metodă.

Eminentul nostru pedagog, pentru care modestia e virtutea cardinală a omului etern, își recunoaște precursorii.

Astfel, începând cu J. J. Rousseau, și amintind pe pedagogii mai noui, d-sa citează pe: *Ellen Key, L. Gurlitt, B. Otto, H. Scharrelmann, F. Gansberg, E. Meumann, W. Stern, A. Gerlach, H. Gaudig, E. Linde, E. Seidel, E. Lutge, Dr. A. Pabst, G. Kerschensteiner, J. Dewey, A. Terrière*, etc.

Eșafodajul tematicei d-lui Nisipeanu se centrează pe PRINCIPIUL PSIHOLOGIC.

Pornind dela acest principiu, educația și instrucția va să se desfășoare în cea mai mare armonie cu sufletul copilului.

Rousseau avea prea multă dreptate când, făcând să se cutremure contemporaneitatea, strigă din răspunteri în auzul tuturor veacurilor succedente:

„—*Incepeți prin a vă studia mai „bine elevii, căci e foarte sigur că „nu-i cunoașteți deloc!*".

La acest apel profetic, au răspuns din plin și neîntârziat, ilustrii succesori ai genialului cugetător elvețian. Unii au și pus bazele *psihologiei infantile*. Iar alții s'au străduit să fundeze științific *pedagogia pedocentrică*.

Ideile acestea noui circulă, acuma, în Germania, motorizate de formula pe cât de dinamică pe atât de lapidară „*pedagogik vom Kinde aus!*".

Tot Rousseau, acest năzdrăvan al gândirii originale, a dat un viguros impuls pedagogiei *activiste* moderne, al cărei reprezentant emerit, la noi, este însuș d. prof. Nisipeanu.

Dar să ascultăm și pe distinsul pedagog român:

„Școala trebue orientată după psi„hologia copilului. Altfel, ea devine „artificială, stearpă și plictisitoare. „Or, învățătorul care plictisește pe „copii, ajunge un biet *declasat* în ca„rieră, un egoasnic *funcționar didac„tic conștiincios*, care crede că știin„ța elevului se poate cântări ca la „farmacie... cu dramul!

„Orice instituție, nu numai școala, „trebue să fie psihologică. Adică, să „se adapteze, în plus și mai ales, la „dispozițiile psihice și la firea indi„vizilor cari compun societatea.

„Căci, în ultimă analiză, *scopul „Statului este tot individul*.

„Nu se poate forma copilul decât „în cadrul legilor lui psihologice.

„Din fericire, *școala psihologică nu „e deloc antisociologică*. Fiindcă, în „*personalitate, există structural în„seși instinctele sociale formate în „cursul vremurilor și incrustate în „spiritul omului, prin ereditate*".

Acestea sunt ideile noui ale d-lui profesor Nisipeanu. In sensul lor, d-sa preconizează două metode:

Prima: „—pedagogul să plece „dela psihologia reală, pozitivă, a co„pilului. Zugrăvind analitic caracte„rele. Explicându-le. Și ostenindu-se „să vadă întrucât instrucția și edu„cația se conformează acestei psi„hologii".

Secunda: „—pedagogul să con„state lipsurile și cusururile școalei de „azi, explicându-le *larne și îndată*, „prin frecventele greșeli de psiholo„gie ce stau la temelia lor.

In concluzie: „— adevărata școa„la e croită *pe măsura firii copiilor*, „în perspectivă copilărească. Fiindcă „numai prin această *croială se mă„sură se învață cu drag. Iar buna „purtare, deasemenea se deprinde „tot cu drag*".

Iată ideile personale care populează vol. I din substanțialul studiu al d-lui Nisipeanu.

In primele 4 capitole, găsim tratate *prejudecățile psihologice*, care au întârziat evoluția progresivă a Pedagogiei.

In alte 3 capitole sunt expuse clar și metodic: *organizarea psihologică a școalei; problema populației școlare, a orarului și a programei analitice; învățătorul și profesorul în școala psihologică*.

„Școala psihologică" e o carte menită să învioreze pedagogia românească, prin ideile înaintate și prin îndrăznețele metode preconizate. Și e de mirare cum această operă de fecundă și impunătoare maturitate a d-lui prof. Nisipeanu, a cam *trecut neobservată*...

A trecut cum trec multe lucruri mari nebăgate în seamă într'o țară pustiită de spiritul obtuz al regimului defunct.

Dar a trecut și vremea, când presa era la dispoziția editorilor iudaizate, cari organizau o zgomotoasă propagandă, — în special pentru anumite producțiuni. Și anume pentru cele infestate de erotismul patologic. De ateismul feroce. Și de duhul libertinajului anarhic.

Astăzi, când presa suferă o totală transformare în structura ei subjacentă, — ne este atât de drag să nădăjduim că *tendința de românizare a scrisului* va izbuti să impună gustului public, numai *opere gândite organic*. Animate de o mai înaltă spiritualitate. Și scrise curat românește. Așa, cum cere stilul *eroic* al Veacului nou.

Editura „Cugetarea", tipărind cartea aceasta de o asemenea factură superioară și-a ghicit misiunea. Și, firește, și-a cucerit dreptul la capitalul de recunoștință al intelectualității românești.

A. R. N.

Expoziția Mirea

Expoziția de pictură a d-lui Ioan Mirea, din sala Oficiului Național de Turism — str. Wilson No. 8, care se anunțase deschisă până pe data de 15 Noembrie, datorită unui frumos succes s'a prelungit până la 30 Noembrie a. c.

Slovă Românească

In „Omul Nou" dela Brăila am găsit întotdeauna o nobilă pasiune pentru idee și discuțiuni didactice de un stil și de o amploare remarcabile, și cu totul depășitoare a dimensiunilor provinciei noastre culturale.

„Omul Nou" e un mai vechi atelier de gândire legionară.

In ultimul său număr d. Stere Mihalexe semnează un articol plin de substanță și de luminoase și reconfortante considerațiuni despre destinul unei Impărății Românești.

Desprindem din articolul d-lui Mihalexe pasagiul despre alternativa vieții de extreme:

„Avem nevoie de jertfe mari neîntâlnite în istorie, de tragedii profunde care să germineze o cultură magnifică, patetică, o împărăție românească.

„Linia extremă este linia vieții maxime. Linia de mijloc nu o pot urma decât națiunile minore, cu elan vital deficient, scăzut. Pentru un neam nu există linie medie de urmat.

> De douăzeci de veacuri stăm înfipți și neclintiți în stâncile Carpaților, după cum de douăzeci de veacuri stă Traian înfipt și neclintit în stânca Romei.
>
> De atâta vreme și nu de mai puțin privim de pe culmile Carpaților cu mândrie și cu încredere spre zările îndepărtate, după cum după atâta timp Traian privește peste Roma, în zarea îndepărtată la opera lui.
>
> GENERALUL ANTONESCU
> Omagiu Intemeetorului Daciei Traiane.

Pentru un neam nu există decât două linii: o linie dreaptă, luminoasă, de imperii, cu riscuri și chinuri multe, și o altă linie care duce la robie".

Iar în final, vorbind despre convertirea durerii în valori mântuitoare, autorul articolului noteaza.

„O grandoare, așa dar, nu se poate realiza decât numai în suferință, chin, durere, jertfă.

„Inainte ca adevărul acesta dramatic să fie descoperit de Dostoievski și propovăduit de Berdiaeff, l-a mărturisit neamul românesc prin Meșterul Manole și l-a trăit patetic prin jertfa legionară".

„Dobrogea românească". Dobrogea în care s'a plămădit ființa românității noastre, nu a putut fi lipsită de preocupările noastre patrimoniale și culturale. Ciopârțirea unei părți din trupul ei în vremile ce le-am străbătut în acest an, constitue pentru noi o dramă și nimic nu ne poate consola pentru această nedreptate și profundă durere. Pacea s'a așternut printre noi și pe această chestiune nu mai este cazul să stăruim inutil.

Un adânc cunoscător al problemelor dobrogene, un intelectual, d. Dimitriu Serea, a scos zilele trecute ediția a II-a în limbile română, italiană și germană a volumului „Dobrogea Românească".

Cartea cuprinde capitole asupra istoriei, arheologiei, romanității, începuturilor românismului, frumuseților naturale, regimului juridic și mai ales asupra geografiei și etnografiei Dobrogei, îmbrățișând în rezumat conferințele ținute de un grup de profesori ai Universității din București și membri ai Academiei Române la Fundația Carol I.

„Dobrogea Românească", tipărită în excepționale condițiuni tehnice, este completată cu variate observațiuni și este bogat ilustrată cu clișee documentare, cari dovedesc și întăresc drepturile noastre legitime asupra acestui petec de ținut românesc, pe unde cu două mii de ani

> **Ca și Columna lui Traian, SUNTEM UNDE AM FOST ȘI RAMANEM UNDE SUNTEM.**
>
> GENERALUL ANTONESCU
> Omagiu Intemeetorului Daciei Traiane

în urmă, Regii daci, coborau vara la ei acasă pe malurile mării în Cavarna, Balcic și pe Valea Batovei.

Bogata documentare, strălucirea argumentării și înalta concepție naționalistă ce o însuflețește, fac din „Dobrogea Românească", o podoabă în literatura noastră de propagandă în țară și peste hotare.

„Drapelul nostru" gazeta mutilaților din războiul și a foștilor combatanți a apărut — o apariție sporadică și necolegă care ilustrează trista condiție a eroilor sfântului nostru război— ca o doloasă dar bravă prezență a jertfiților de ieri în trupul noilor zidiri care încep sub semnul crâncenelor dureri ce ne încearcă din nou istoria.

D. Mihail Vădănescu, Cavaler al Ordinului Mihai Viteazu, semnează un articol „Vremuri grele" care rezumă întreg gândul făuritorilor României Mari prăbușită și ciopârțită de netrebnicia oamenilor ei mici.

> **Nimic și nimeni nu ne va putea smulge din Dacia Traiană. Mulți au trecut pe acolo, timp de două mii de ani. Noi am rămas.**
>
> GENERALUL ANTONESCU
> Omagiu Intemeetorului Daciei Traiane.

„Glasul Strămoșesc" în care a apărut versul dur al lui Ion Banea și care apare astăzi sub direcția profesorului N. Petrașcu, alt profil de luptător dârz al Ardealului Legionar, consacră numărul său din urmă amintirii autorului cărții despre „Căpitan".

Evocări patetice reconstitue viața de muncă dăruită a doctorului Banea pentru Căpitan, pentru Legiune, pentru Neam.

Semnează: Nicolae Petrașcu; Nic. Iancu; Generalul Mehedinți; Ovidiu Comșa; Gh. Vornicu; D. Roșca-Sălișteanu; A. Cioran; Pimen Constantinescu; Pictorul ardelean Moldovan prezintă pe coperta revistei un impresionant moment dintr'o ședință la cuib la Dealul Negru.

DIN GALERIA AUTORILOR GERMANI
MAMA
de MANFRED KYBER

Sus în odaia dela mansardă, lângă un coș cu fân, ședea o pisică mamă cu cei doi puișori ai ei.

Puii se născuseră doar de câteva zile și erau încă foarte slăbuți. — Aveau lăbuțe mici pe cari nu se puteau ține. Capete mari și neproporționate, cu ochi cari încă nu vedeau.

[illegible] și căutau mereu adăpost cald al mamei lor.

Așa cum erau, aveau o înfățișare foarte ciudată. [illegible]

Ce flori, ce cântece frumoase au cântat ei împreună în grădină în primele seri de Martie!...

Deci ușor de înțeles, deci acești copii se născuseră [illegible]. Nu numai că erau din neamul nobil al pisicilor, dar erau singurii pisoi cum nu mai văzuse întreaga lume.

Pisica se ridică în sus mândră, și plină de dragoste, torcând, privi cu multă duioșie cele două comori din cuibul ei.

Această odăiță mică de mansardă părea locul cel mai potrivit din toate punctele de vedere pentru creșterea copiilor ei.

[illegible] pentru primele încercări de căutare.

Toate acele vechituri așezate împrejurul lor, luminate tainic de luna ce pătrundea prin fereastră, erau pline de mistere și surprize. Ce loc minunat de joacă. Și ce sumedenie de șoareci. Aici puteau să-și învețe meseria în mod practic până la desăvârșire.

„Ar trebui să mai prind și un singur șoarece, — gândi pisica — Copiii dorm. Dacă i-aș lăsa puțin singuri, [illegible] foarte obositor. Și afară de asta mi-e cam de foame".

Pisica se ridică din culcușul ei de fân. Repede își mai aruncă odată capul și pe vârful lăbuțelor se furișă [illegible].

[illegible]

„Parcă a fugit ceva?".

„Nu miroase a șoarece?".

„Nu e acesta minunatul parfum de neuitat pentru un nas de pisică?".

Mai făcu câțiva pași cu băgare de seamă în papucii de catifea. Nimeni nu putea s'o audă.

Deodată se văzu în fața unui cuib de șoareci în care stăteau doi pui mici golași.

„Numai pui? — gândi pisica, pentru ei nu aveau nevoie de papuci de catifea. Ei nici nu văd, nici nu pot fugi".

Pentru două înghițituri așa de mici nici nu făcea.

Ei, dar pentru o gustărică, merge.

Vru să-i apuce. Dar ceva parcă-i opri:

„Ei nici nu văd, nici nu pot fugi. Intocmai ca și copiii tăi. Sunt cu totul lipsiți de puteri și desigur că mama lor e moartă. — Sunt tot atât de neputincioși ca și copiii tăi când [illegible] de lângă ei. — E drept că sunt șoareci, dar sunt șoareci mici, foarte mici, niște copii. — Nu-i așa? Și tu înțelegi ce înseamnă copiii?".

Vorbea dragostea de mamă și prin ea iubirea [illegible], tot spiritul ei [illegible].

Numai o dragoste de mamă poate vorbi astfel. O iubire foarte [illegible] mare cum e dragostea de mamă a unei pisici. — căci ea este cea mai mare.

„Nu-i așa că tu știi ce înseamnă copii? — întreabă vocea!

Pisica își plecă capul, cu multă băgare de seamă apucă un șoricel cu gura și-l duse la coșul ei cu fân. Apoi se întoarse și-l luă și pe cel de al doilea pui. Ii culcă pe amândoi la sânul ei și-i alăptă împreună cu cei doi copii ai ei.

Șoriceii cei mici fuseseră aproape țepeni de frig, dar se încălziră în blănița ei caldă.

Fuseseră pe jumătate morți de foame, dar se săturară la sânul pisicii.

Se simțeau atât de ocrotiți de mamă și nu bănuiau că această mamă era o mamă de pisici. De unde puteau ști? Erau doar orbi și neputincioși.

Deasupra lor veghia ocrotitoare, fără ghiare, moale, lăbuța catifelată a pisicii.

Crescură pui de pisică, crescură și pui de șoareci.

Cu toții deschiseră deodată ochii și primul lucru ce-l văzură fu o pisică mamă și numai [illegible] dragoste.

Erau copii și se jucau împreună. Soarele primăverii [illegible] prin fereastră și [illegible] în jurul capului [illegible] aureolă de aur.

Aceasta e o poveste adevărată — E mică și totuși atât de mare. — In ea întâlnești o lume nouă, născută de o ființă mică, într'o cămăruță prăfuită de mansardă. — Mult timp. Insă totuși această minunată întâmplare s'a înfăptuit.

Legile naturii sunt mari și aspre, — dar ele sunt învinse treaptă după treaptă, de iubirea de aproape, care este o putere vie și trăiește în inima acestui pământ.

Incet, foarte încet o lume nouă se naște din cea veche.

Minunea s'a mai întâmplat de multe ori într'o cămăruță prăfuită de mansardă, — oamenii n'o știu. Ei știu atât de puțin, și mai puțin cunosc [illegible] că știu totul. Nici nu știu că și animalele au un Dumnezeu. Dar ea o știe, că și animalele se roagă Atotputernicului atunci când sunt în primejdie. Cred în puterea care veghiază asupra tuturora.

Și când această pisică mamă se va ruga Maicii Domnului Ea o va [illegible] înaintea tuturora.

Soarele primăverii știe [illegible] știu oamenii.

El țese un nimb de aur în jurul capului de pisică mamă.

Traducere de **Tia Ceaur**

Eminescu și democrația

Spațiul istoric în care a trăit și s'a frământat figura olimpiană a lui Mihail Eminescu se caracterizează printr'un conflict de mari proporții, printr'o ciocnire ideologică decisivă, care angaja însuși destinul românesc. Arhitectonica concepției demo-liberale în plină ascensiune, isbucnită din iureșul implacabil al revoluției care decretase ruperea totală și irevocabilă din viecerele lumii vechi, se întâlnea într'o uriașă încăierare cu structura tradiționalistă și istorică a concepției conservatoare.

In acest învolburat cadru istoric, când o lume veche apunea, cu inevitabilele ei păcate dar și cu marile ei calități, sub presiunea unei lumi care avea să-și demonstreze cu un lux de posibilități erorile ei, se conturează fizionomia spirituală a magului dela Ipotești. Trecutul cu tradiția, cu eroismul, cu voevozii și adânca lui evlavie și prezentul celei de a doua jumătăți a secolului XIX-lea, cu cortegiul lui de iluzii, abstracții și seducătoare fantezii, iată cele două planuri prin a căror intersecție se va determina atitudinea lui Mihail Eminescu.

Nu este greu ca să fixăm încă dela început poziția eminesciană față de această dispută ideologică.

Eminescu așa cum se constată din opera sa poetică era un admirator al trecutului, un cucernic închinător la icoanele martirului și vitejiei noastre istorice, un ireductibil și pasionat adept al concepției naturaliste, repudiind categoric sterilitatea abstracției și tendința uniformizantă a egalitarismului democrat. Statul era conceput de Eminescu pe coordonate istorice, pe temelii organice spre deosebire de democrație care considera statul o emanație convențională, o entitate de factură contractuală care purcede dintr'un simplu și conștient acord de voințe. Statul lipsit de conținutul său istoric cu legi și instituții elaborate la temperatura scăzută a calculelor abstracte, în dezacord cu matca firească a destinului național, violentând atributele de viață ale obiectivismului istoric, iată catehismul politic a lui Rousseau la care Eminescu se referea spunând: „Când vom ajunge la realizarea corectă a formulelor metafizice din J. J. Rousseau, atunci ne vom trezi că nu mai există popor românesc".

Concluzia antidemocratică a lui Eminescu se desprinde ușor printr'o incontestabilă înlănțuire a următoarelor premise: Democrația era antiistorică deci antiromânească, deci antieminesciană. Democrația, făcând abstracție de toate națiunile, sau cuprindea ceva misterios și se potrivea tuturor, sau făcând abstracție de toate nu se potrivea cu niciuna. In misterul democrat Eminescu nu a crezut niciodată, iar pretențiunea că demo-liberalismul constituia un „panaceu al tuturor relelor", a fost tratată de marele vizionar drept o teribilă farsă, un instrument odios al unor inconștienți „oameni vrednici ca să șeadă în zidirea sfintei Golii".

Liberalismul democrat era un salt peste legile naturii care nu fac salturi, constituia aplicat istoriei noastre un imaginar progres și un real și păgubitor regres, căci spunea Eminescu „cine-și închipuește a putea progresa prin salturi, nu face alta decât a da înapoi".

Cât de firesc ne apare Eminescu în cercul ieșean „Junimea" care după cum se știe nu era numai un seismograf și un cenzor literar, ci un adevărat tribunal care judeca complexitatea întregului fenomen românesc după acelaș salutar criteriu al formei adecvate fondului.

Cât de grăitoare și de semnificativă ne apare constelația: Eminescu, Creangă, V. Alecsandri, Titu Maiorescu, Vlăhuță, Caragiale, Negruzzi, care în cadrul programatic al societății „Junimea" luptau împotriva erorilor și exagerărilor democrate. Sub loviturile puternice ale valurilor ideologiei demo-liberale rezistența trainicilor și vechilor noastre instituții ceda pas cu pas. Biserica cu morala ei superioară, cu autoritatea ei dumnezeiască a primit o puternică lovitură din partea laicismului occidental, a francmasoneriei și a ateismului materialist, care nu erau nimic altceva decât anexele demo-liberalismului. Această gravă epidemie spirituală ce se constată prin lipsa de religie, de conștiință și de drept, s'a născut după cum spunea magistrul Eminescu, prin subminarea bisericii.

Așa dar prin pedagogia ateismului democrat neamul românesc, crescut în tinda bisericii și sub tutela spirituală a drept măritoarei ortodoxii, pierdea cea mai formidabilă pârghie a existenței sale. Ieșisem de sub autoritatea dumnezeiască, vădindu-se sensul anticreștin al democrației.

Breslele aceste tranșee ale economiei românești, aceste inexpugnabile forturi ale comerțului și industriei naționale, cădeau sub presiunea aceleași legislații democrate. Așa dar odată cu pătrunderea catehismului democrat pierdeam încă unul din fundamentele unui stat național: Stăpânirea și controlul economiei românești. Sistemul democrat se întemeia pe o logică materialistă și cantitativă, pe aritmetica neconcludentă a voturilor. Adevărul și binele entității spirituale, printr'o stranie procedură falimentară, printr'un criteriu paradoxal și absurd, trebuiau să rezulte dintr'un concurs de date materiale. Evident, materialismul democrat constituia pentru Eminescu, nobilă întrupare a aristocrației spirituale, o gravă infracțiune la legea ineluctabilă a primatului spiritual. Și apoi democrația în evaluările ei deroga dela unul dintre cele mai însemnate principii pentru viața și progresul unui neam, principiul etnic. Democrația prin egalitarismul ei social a însemnat „boerirea claselor de jos, infectarea acestora cu rușinea de muncă" și acapararea de către străini, în special de către evrei, a tuturor resorturilor noastre economice. Democrația a însemnat un ascendent conferit străinilor, îndeosebi evreilor, în drumul lor spre o totală acaparare a existenței noastre naționale.

Iudaismul și-a găsit prin democrație un strălucit compliment, un admirabil auxiliar, în odioasele sale tendințe de dominație.

Deaceia Eminescu a protestat vehement împotriva principiilor liberale ale constituției dela 1866 prin care el vedea poarta larg deschisă a înstrăinării noastre. De aci pornesc atacurile fulminante împotriva lui Serurie, Carada, Pherekide, Costinescu, Giani și C. A. Rosetti, leaderi liberali, care luptaseră și ctitoriseră nefasta așezare democratică a țării românești.

Pretinsa pătură conducătoare, aceste „scursuri ale Fanarului", cu tinerețea cheltuită prin lupanarele Parisului, suprapusă elementului nostru autohton și substituită arbitrar și fraudulos în drepturile istorice ale nației românești, constituia o tagmă de beneficiari, care alături de plebea scriblor (plebs scribax) cum numea Eminescu clientela lor electorală căpătuită prin funcții artificial create, forma ceiace marele Eminescu numea „avizi aliați pentru exploatarea țăranului". Vastul aparat biurocratic, nesfârșita serie a diurniștilor și agenților electorali, toată caravana căpătuiților, instrumentați pentru acapararea puterii, era o consecință inevitabilă a regimului democrat, împotriva căruia marele poet și ziarist a strigat cu toată indignarea: Fiecare cap, „qui a fait ses études en France", dormind pe biliardurile din cafenele, ne costă sute de țărani morți prin supra-exploatarea puterilor lor fizice, prin absoluta lipsă de bucurie și de dulceață a traiului". Eminescu afirma și lupta pentru ceiace mai târziu avea să se contureze definitiv și să capete expresie în coloanele acestei reviste, sub denumirea de demofilie.

Democrația departe de a fi îmbrăcat poporul cu haina suveranității naționale, a însemnat o abilă investire cu puteri nemărginite a unei clici, care sub masca unei iluzii seducătoare opera pentru scopurile ei meschine. Ce a însemnat mirajul acestei suveranități naționale o mărturisește convingător și patetic lanțul de suferințe ce au încovoiat atâta vreme spatele țăranului român, o mărturisesc elocvent și revoltător rănile care sângerează încă ființa noastră națională. Democrația a constituit și o gravă scindare a unității românești, căci ea a promovat lupta de clasă și încăerarea dintre partide, iar individul a fost dislocat din cadrul fecund al comunității naționale și stabilit în sfera îngustă a egoismului personal.

Ceiace Eminescu numea „armonia intereselor" în cadrul național se transformase într'o adevărată sacrificare a cadrului național pentru satisfacția intereselor.

Libertatea democrată după cum spunea Eminescu era doar „libertatea de a exploata, egalitatea doar egalitatea de a deveni tiran, iar fraternitatea un moft ilustrat prin ghilotină".

Lipsită de tradiție și de orice perspectivă de viitor, democrația reprezenta o înmănunchere de principii în permanent divorț cu realitățile românești, o incorigibilă adversitate față de imperativele noastre naționale.

Lipsită de competență și de morală, democrația a însemnat o nefastă aventură a numărului instaurat ca principiu de conducere.

Sprijinită pe „straturi catilinare fără o meserie hotărâtă" regimul democrat a însemnat o simplă platformă a agitației sterile, o schelă a ambițiilor incurabile, o trambulină pentru căpătuirea celor invalidați în profesiunea lor.

Eminescu era un antidemocrat dar departe de a fi fost un retrograd, el a fost un conservator naționalist, lucid și conștient de evoluția firească a unui popor.

Nu a combătut democrația pe considerații sentimentale, ci pe înlănțuirea logică și implacabilă a argumentelor degajate în mod firesc din cadrul realităților noastre românești.

Pe teren religios și moral, pe considerații economice, sub aspectul social și politic, întemeiat pe principiile celui mai intransigent și integral naționalism, Eminescu a îndreptat împotriva democrației cel mai fulminant atac.

Nu a fost un simplu procuror, ci un adevărat profet al cărui glas avea să fie ascultat, după atâta vreme de nefastă regie democrată, tocmai în zilele noastre.

Primatul muncii și al inteligenții, principii ce vor forma catapeteazma lumii noui, au fost plămădite de geniul marelui vizionar și au constituit ceeace putem numi azi cu toată mândria, totalitarismul eminescian.

Mircea Rușavăț

PENTRU CE A CERUT FRANȚA ARMISTIȚIU

(Continuare din pagina 1-a)

— Inchipue-ți, îmi zise el, că generalul Gamelin a venit să mă vadă acum câteva zile, înainte de plecarea mea dela Paris, când mi-a făcut elogiul concepției sale, adăugând că, dacă lucrurile ar trebui să fie luate dela cap, el ar proceda la fel.

Și președintele ridică brațele spre cer.

După această întrevedere, d. Reibel rămase în curtea președinției pentru ca să aștepte ieșirea din consiliu a miniștrilor și se forța să convingă pe fiecare din ei de inutilitatea rezistenței. Guvernul nu se decide deloc.

Atunci d. Reibel dădu chiar în mâinile președintelui Senatului o cerere de interpelare adresată Președintelui de Consiliu, asupra motivelor pentru care guvernul credea, că trebue să continue lupta. El ceru d-lui Jeanneney, președintele Senatului, convocarea imediată a acestei adunări și discuțiunea la interpelarea sa.

D. Jeanneny refuză.

Se aștepta însă răspunsul președintelui Roosevelt la mesagiul care îi fusese adresat; se negocia cu guvernul britanic pentru ca să se încerce a se libera de angajamentul recipoc de a nu se trata pacea separat, și se gândea mereu la îmbarcarea pentru Africa.

D. Reibel află mai târziu că Ambasadorul Angliei, în primele ore ale după amiezei de 16 Iunie, dădu-se ministrului afacerilor străine o notă verbală prin care, guvernul britanic declară că nu se opune cererii separate de armistițiu cu o condiție: flota franceză să-i fie livrată.

Natural, această clauză ar fi împiedecat orice armistițiu cu Germania.

Fu remisă o altă notă engleză care comporta continuarea războiului și punerea în comun a resurselor celor două imperii.

Totuși veștile militare deveneau din ce în ce mai neliniștitoare și în sfârșit guvernul începu să priceapă că nici unul din planurile ce le făcuse, nu putea să fie executat.

In noaptea de 16 către 17 Iunie, el demisionă și primul act al Mareșalului Pétain când el constitui cabinetul său, fu să ceară armistițiul.

„SFARMA PIATRA" DIN NOU PE CULMI

După un lung pelerinaj prin cetatea tuturor durerilor românești, „Sfarmă Piatră", uriașul din basm și furtunosul ambasador al visurilor noastre tinerești, apare iar pe culmile veacului, de astădată în haină aspră de războiu. Este a treia uniformă pe care o îmbracă vraciul, ducând în ansteritatea ei mărturia sinceră a unor timpuri de aspre încleștări cu destinul, de trântă voinicească și temerară cu Miază Noaptea tuturor ingenuncherilor noastre. Prima tunică a lui „Sfarmă Piatră", a fost țesută din azur și lumină, însemnând o cadență voinicească și biruitoare în mijlocul unei lumi ce se încăerase în luptă fără sens, fratricidă și criminală. Oricine își amintește cum uriașul lua săptămânal de guler pe toți rătăciții vieții noastre publice, pe toți vânduții intereselor străine, pe toți sperjurii vieții politice și gazetărești, pe toți ambițioșii unor nejustificate scălâmbăeli. Și cu câtă hotărâre a făcut-o! Lupta lui a oprit multe acțiuni criminale, de frica lui au tremurat multe conștiințe încărcate. Răul nu a isbutit să-l oprească în ascensiunea viguroasă pe culmi. Autocefal — cum spune creatorul său Al. Gregorian —, el pășea în casa fiecărui român să aducă nedejde, lumină, biruință. Tineretul îl înconjura cu dragoste și oastea lui era o curată elită, pentrucă era scris de tineret, în duhul marilor viziuni ce au cutremurat veacul. Dar a venit urgia. Puterile iadului s'au descleștat, apele răului s'au revărsat, satana rânjea din toate grotele, nesățul de sânge curat, de sânge românesc. Tineretul era crucificat, vânat, fugărit. In zadar „Sfarmă Piatră" încerca să se împotrivească. Mâinile lui erau legate, umerii săi martirizați, lanțuri îi atârnau de picioare. Calea arătată de el celor ce nu au avut niciodată ochi și urechi, nu a fost văzută și auzită. Era lupta pe viață și pe moarte cu puterile iadului. Dar încătușat și urmărit, putea uriașul să renunțe la luptă? Firește că nu. Insăși menirea sa, chiar laurii ce l-au binecuvântat la naștere, îi impuneau să ducă lupta până la isbânda românismului. Și a dus-o. Și-a lepădat haina lui de zile mari și a îmbrăcat mantaua soldățească, mai largă și deci mai încăpătoare pentru toate armele pe care el avea să le ascută pentru doborârea dușmanului. Din ce putea și cum putea, „Sfarmă Piatră" încerca să aducă o cât de mică speranță în sufletele tineretului, o parte din tineret, care dacă se putea bucura de lumina soarelui, nu-i mai rămăseseră decât ochii să plângă. Spada lui mânuită de brațe înlănțuite, nu mai putea să doboare — polog — inamicii, dar cel puțin prezența lui în tranșeele naționalismului, dovedea că va veni totuși ceasul supremelor judecăți. Și ceasul acesta a venit. Românismul a învins. Un general cu destin prometeic, ajutat de un tineret ce nu și-a desmințit chemarea și sacrificiile a învins și România, ciuntită și desfigurată s'a adunat de pe drumuri rătăcite spre un singur marș: acela al biruinții și al luminii. E ceasul marei sărbători, dar ea a venit într'un nolan de nenorociri. Muncă titanică și încleștare arhanghelică, sunt poruncile ceasului de față și vor mai trece poate ani, până când să putem serba marea victorie! Tineretul, Legiunea deci, organizează statul și-l comandă spre biruința dreptății și a românismului. „Sfarmă Piatră", în toată simbolica lui înfățișare este prezent și de astădată, acolo unde este locul lui: la muncă și la îndrumare voinicească. El trăește intens toată această încordare verde, el este zămislit doar din suferință și sbucium și deaceea se simte la largul lui în mijlocul unui șantier de vaste orizonturi românești.

V. Oprescu Spineni

(Continuare în pag. 5.)

ȘCOALA CAPITANULUI

Am ajuns maestru în arta de a îndura suferința — și bucuria mea de a pătimi a devenit o fericire pentru mine.

GOTTFRIED KELLER

Un fulger de lumină scapără pe culmile Destinului înnourat.

Un uriaș coboară în mijlocul istoriei.

Generația noastră primește dela zei un dar neprețuit, cel mai mare pedagog al timpului nostru, Căpitanul, care se urcă pe amvonul Neamului, adresându-se sufletelor, oferind exemplul suferinței și sacrificiul propriei sale vieți, pentru mărirea și fericirea viitorului românesc.

Destinul său eroic este desprins din veșnicie.

Chinurile și durerile lovesc cu ciocanele lor de oțel inima acestui gigant, reformator de suflete, purificate în jarul suferinței.

Acest făuritor de sanctuare vrăjite, acest arhitect de locașuri ale spiritului învingător, n'a poposit niciodată în oaza fericirii.

O mână uriașă îl cheamă în „năpraznica furtună", un glas interior îi poruncește să urce la nota cea mai de sus din gama suferinței.

Insângerat de lanțurile grele ale tuturor închisorilor, între zidurile reci și întunecate, doborît din sborul maestos, un vultur se sbate între gratii.

Ferestrele jilavelor i-au refuzat lumina zilei; spiritul Căpitanului se avânta, însă, spre lumina cerească a Dumnezeirii.

Sacrificiul de sine este eroismul necuprins în cuvinte al acestei iubiri nemărginite pentru neamul său.

Izvorul trăirii sale veșnice țâșnește din măreția acestui sacrificiu.

Acolo, între gratii, cugetul său luminat de fosforescența înaltelor chemări, creează o lume nouă.

Sămânța gândurilor sale a prins viața în inimile tinere ale generației noastre, pornită în iureș de sacrificiu —, alergând, cu făclia aprinsă a crezului legionar, să deslușească potecile pierdute ale neamului.

Națiunea descoperă în ascunzișurile sale o altă lume decât cea cunoscută până atunci, — o lume de sacrificiu, de entuziasm creator, de un dinamism impresionant.

Legionarii adevărați sunt expresia zeului care i-a creiat.

Ei își construesc viața în tiparele marilor virtuți, având ca centru de greutate noțiunile de cinste, muncă, onoare și demnitate.

Năzuind spre totalitate, cu siguranța acestui echilibru interior, se risipesc cu ardoare mistuitoare în toate actele existențelor.

Tinerețea legionară, cadențată în ritmul de peste moarte al inimii Căpitanului, — în acordurile de luptă ale cântecelor vitejești, pășește apăsat și sigur în expediția sa spre culmile de zăpadă ale viitorului.

Legionarii sunt ființele unui nou început.

Națiunea renaște prin fiecare dintr'înșii.

Concepându-se viața în sensul ei cel mai aspru, se clădește, sub ochii noștri, o nouă ordine a statului, zidind fiecare la temelia lui, ca în legenda Argeșului, propria lui existență.

Cu voința de fier, cu mâinile însângerate, legionarul clădește pentru veac.

Aceste firi ciudate disprețuesc onorurile, puterea, bogăția, dorința de recompensă sau mărire, caută peste tot superlativul onoarei și muncei fără preget.

Purificate în apele suferinței, cămășile verzi se năpustesc ca niște năluci în „vălmășagul vieții", sbătându-se, îndurând greul, luptând, învingând sau căzând sub loviturile de ciocan ale soartei.

Pe Marathonul salvării neamului, solia legionară se angajează într'o cursă frenetică de viață sau de moarte.

Ori cât de mari ar fi greutățile, suferințele și sacrificiile, înălțimile se cuceresc obligatoriu.

In ședințele de cuib se plămădește un suflet nou.

Șeful cuibului, transfigurat în duhul învățăturilor celui mai mare pedagog al acestui pământ, Căpitanul, ne vorbește despre mântuirea trupului prin spirit: despre isbăvirea Națiunei prin privațiuni dela bunurile pământești; despre urcușul însângerat al Golgotei, bătătorit de ani de zile de către pelerinii Gărzii de Fier.

„Numai prin suferință se poate iubi cu adevărat pe pământul acesta". (Dostoewski).

Șeful cuibului continuă:

Noi nu vom lupta nici cu bani și nici cu intrigi. Secretul biruinței noastre rezidă în fiecare din noi, — în „măreața epopee a inimii."

Școala Căpitanului ne oferă un om nou,—„integral și absolut".

Acest tip nou rezidă în stare nativă în fiecare din noi.

Cu timpul sgura și „aliajele vulgare" se supun asimetric, ascunzând sau desfigurând conținutul nobil.

Școala legionară topește în focul suferinței această substanță suprapusă, oferind societății un om nou, cu un înalt potențial de virtuți alese.

Misiunea de mâine a legionarismului este aceia de a procura și mai departe omul nou, — omul acesta „primordial și etern" renăscut în spirit din starea larvară a ființei sale.

„Crusta care stânjenea înaripările sufletului trebue sfărâmată!"

Egocentrismul, prin definiție individual și egoist trebue să se topească în dorința arzătoare de a trăi și a muri pentru națiune.

Nu te sacrifici decât pentru ceiace ți-e mai scump decât viața.

Și . . ., într'o vreme de scăderi absolute și totale, școala legionară ne-a oferit exemplul unic în istoria popoarelor lumii, când mii de tineri și-au dăruit, fără ezitare, tot ce au avut mai scump, — viața — pentru mântuirea noastră a tuturor.

Dorința desăvârșirii de sine să fie obiectivul de fiecare zi al strădaniilor noastre, iar exemplul sacrificiului legionar pentru neamul acesta necăjit, să fie transmis la acelaș nivel, ca în vasele comunicante, la toți frații noștri de sânge și de ideal comun!

Intăriți în acest ciment sufletesc, în fața soartei, „nu ne vom îndoi! Nu ne vom frânge! Vom sta drepți," oricât de pustiitoare vor fi viscolele viitorului!!

Dr. M. Ionescu-Romanați

STATUTUL EVREILOR • IN FRANȚA •

Ziarele franceze publică textul noului statut al evreilor în Franța.

Articolul întâiu al statutului hotărăște, că este considerat jidan, cine are strămoșii jidani până în a treia generație. Dacă însă ambii soți sunt jidani, această dispoziție este redusă la două generații.

Art. II. Interzice jidanilor să ocupe funcțiuni publice; în special sunt interzise posturile din sânul guvernului, președințiile administrațiilor și organelor judecătorești, cum și toate posturile din ministere, prefecturi și poliție. Aceleași hotărâri contează și pentru administrația colonială. Jidanii vor fi excluși în întregime din învățământ. Pe viitor, nu mai pot deveni ofițeri în armata franceză. Intreprinderile cari se bucură de drepturile instituțiilor publice, nu au voie să aibă în sânul lor, jidani.

Art. IV. hotărăște că profesiile libere rămân deschise jidanilor, în măsura în care vor hotărî organele administrative prin procente speciale.

In articolul V, se spune că următoarele posturi nu pot fi în niciun caz ocupate de jidani: directori, redactori și administratori în întreprinderile de teatru, film, radio și ziaristică.

Excepție fac evreii, cari au luptat activ în războiul din 1914—18 și au fost citați în timpul acestor patru ani de războiu prin ordine de zi.

Deasemeni există anumite excepții bine precizate și bine delimitate.

Așa de pildă evreii, cari au adus servicii importante statului francez în domeniul literar, artistic și științific, pot să facă excepție la legea de față, dar numai în baza unui decret al consiliului de miniștri al Franței.

Agricultura în Europa Nouă

„Economia mondială" era o expresia anorganică, adică nu era o noţiune concretă. Surplusul producţiei mondiale era aruncat pe piaţă şi era cumpărat de acela cari aveau nevoie şi *puteau* să cumpere, sau rămânea nevândut. Preţurile erau stabilite arbitrar şi absolut independente de condiţiunile, cari ar fi putut asigura colaborarea ţărilor producătoare, în scopul asigurării aprovizionării tuturor. Economia mondială nu era bazată pe colaborarea şi asigurarea fiecăruia cu ceiace are nevoie, ci se baza pe concurenţă, pe luptă pentru debuşee şi pe speculaţiuni nemăsurate, cari toate la un loc formau aşa numita „economie mondială". Se ajunsese aşa de departe, încât Olanda şi Danemarca nu-şi mai puteau menţine exportul lor de produse agricole în Anglia decât cu subvenţii grele pentru stat. Acest exemplu arată, că schimbul de bunuri din economia mondială de ieri, bazată pe principii pur capitaliste, mai mult deranja, prejudicia şi ruina economia agricolă a ţărilor exportatoare, decât să o ajute. Exportul lor era subordonat pieţii mondiale şi abia acoperea cheltuielile de producţie, iar desfacerea pe piaţa internaţională era condiţionată de legea cererii şi a ofertei de pe piaţa mondială.

Tirania arbitrară ce domnia în această „economie mondială", aşa cum dictau interesele capitalului internaţional, nu-şi găsea nicio limită, pentrucă lipsea voinţa şi puterea, care să i se opună. De aceste stări anormale a avut de suferit nu numai Germania, ci şi alte state. In Sudestul european, populaţia agricolă trăia îngrămădită pe ogoare şi arături, arătând un procent foarte ridicat. Agricultura era foarte puţin intensificată, randamentul la hectar foarte redus, iar industria încă la început. In schimb, populaţia mereu în creştere. Surplusul braţelor de muncă nu putea fi utilizat nici în industrie şi nici în agricultură, pentrucă amândouă erau menţinute în stări mizerabile. Atât piaţa internă cât şi piaţa mondială nu ofereau acestor ţări posibilitatea întrebuinţării braţelor de muncă, care astfel zădărniceau în aşteptarea întrebuinţării lor. Această creştere a populaţiei exercita o presiune dureroasă asupra standardului de viaţă, ale cărei urmări deveneau din ce în ce mai grele, cu atât mai mult cu cât proprietatea se fărâmiţa tot mai mult. Astfel în Jugoslavia şi Bulgaria, 2/3 din exploatările agricole sunt sub 5 ha. iar în România 3/4.

In ţările din nordul Europei, lucrurile stau cu totul altfel. Norvegia îşi menţine un standard de viaţă ridicat prin veniturile din navigaţie şi pescărie, iar Danemarca din exportul produselor agricole industrializate. Caracteristic pentru Norvegia este faptul, că salariile lucrătorilor din industrie sunt mai mari decât veniturile din agricultură, iar pentru Danemarca este interesant faptul că agricultura este grevată de mari datorii. Ţările nordice nu cunosc suprapopulaţia. Din contră, ele sufăr de creştere latentă de populaţie şi refugierea populaţiei dela ţară la oraş.

Acestea sunt urmările nefaste ale schimbului de bunuri şi de servicii, bazat pe principiile „economiei mondiale". Dintre toate, agricultura a avut de suferit cele mai mari pierderi. Criza de desfacere şi scăderea catastrofală a preţurilor au prejudiciat economiile naţionale ale ţărilor producătoare. Chiar acolo, unde standardul de viaţă pare că poate fi menţinut la un grad corespunzător, populaţia agricolă este totuşi dezavantajată, fie că nu are nimic din aceste avantagii, fie că nu poate să se bucure de măsurile pe cari guvernanţii le iau în folosul lor.

Şi tocmai populaţia care se bucură de avantagiile unui standard de viaţă ridicat excelează prin reducerea naşterilor şi se bucură mai departe de avantagiul de a cumpăra alimentele la preţuri scăzute.

Din cele spuse mai sus se vede că economia naţională a ţărilor producătoare în parte, era din ce în ce mai mult dependentă de fluctuaţiile [illegible] pot observa până în cea mai mică exploatare agricolă. Dar nu numai că aceste ţări producătoare erau expuse fluctuaţiunilor preţurilor şi contingentelor de pe piaţa mondială, ci [illegible] pieţei mondiale. Cu alte cuvinte, mizeria sau buna stare a producătorilor era în funcţiune nu de hărnicia lor şi deci de rezultatele producţiei în parte, ci de cererea şi de oferta de pe piaţa mondială, dirijate de capital şi de profitorii lui. Urmările acestei dependenţe se au fost nevoite — cum e cazul Olandei — să-şi orienteze producţia şi transformarea produselor spre cerinţele pieţei mondiale, devenind astfel şi mai dependente faţă de fluctuaţiunile externe. Se transformau cereale, importate din străinătate şi se preparau furaje din produse externe. In Norvegia se spunea pe bună dreptate, că „ţăranul stă şi se gândeşte", adică ţăranul nu mai poate săpa liniştit ogorul şi brazda, ci trebuie să stea cu creionul în mână şi să socotească. El a fost transformat în instrument al capitalului străin şi astfel a căzut sub influenţa unor factori economici externi şi puternici, pe cari el nu-i poate cu nimic influenţa.

Odată cu evoluţia războiului de astăzi, aşa cum se cunoaşte, pentru Olanda şi pentru celelalte ţări din Nordul Europei, situaţia s'a schimbat în sensul că s'a adoptat schimbul bilateral cu Germania, aşa cum funcţionează şi cu statele din Sudestul Europei. Pentru Norvegia, exportul produselor agricole nu joacă mare rol, dar s'a reuşit totuşi să se atenueze urmările ce le-ar fi putut avea blocada acestui ţinut pentru produsele agricole şi deci s'a asigurat alimentaţia populaţiei. In acelaş timp, Norvegia poate să-şi reconstruiască în linişte gospodăria sa naţională.

In ceiace priveşte evoluţia în viitor, putem spune că ea depinde de ceeace aceste ţări vor face atunci când va exista posibilitatea importului mai eftin de peste Ocean.

Danemarca şi Olanda primesc astăzi pentru produsele ce erau destinate Angliei, din partea Germaniei preţuri, cari corespund costurilor de producţie. Dar o refacere definitivă a acestor economii naţionale va fi realizată abia atunci, când relaţiile de export vor fi asigurate pentru vreme îndelungată şi agricultura îşi va crea baze proprii de producţie, în economia creşterii vitelor şi industrializării produselor alimentare. Adică în aceste ţări este vorba — întocmai ca în Germania — de excluderea riscului, dependenţei şi influenţei pieţii mondiale, asupra producţiei agricole, adică este vorba mai mult de o problemă socială decât economică; gospodăria ţărănească trebuie să devină din nou căminul şi flacăra familiei, a cărei existenţă să fie asigurată şi sănătoasă, cu excluderea oricărei posibilităţi de concurenţă reciprocă şi de calcule pecuniare, după metode capitaliste.

Din contră, în ţările Sudestului european suprapopulate şi cu proprietăţi fărâmiţate, se va urmări mai întâi încadrarea tuturor braţelor de muncă în agricultură sau industrie. Este necesară în acest scop intensificarea muncii omeneşti, cu ajutorul metodelor noui. Culturile plantelor textile şi oleaginoase va lua în mare parte locul porumbului şi grâului, aşa cum s'a şi început. Această orientare nouă corespunde nevoilor de import ale Germaniei. Se înţelege că nu poate fi vorba de restrângerea culturilor din Germania, deoarece nevoile de import ale industriei germane în plante textile şi oleaginoase sunt aşa de mari, încât nici chiar surplusul producţiei din Balcani nu le poate acoperi, chiar când această producţie ar fi mult mărită.

Dar colaborarea ţărilor europene în sistemul economic de mâine, în cadrul spaţiului european, nu este numai o problemă agricolă. Colaborarea statelor europene de mâine în domeniul industrial, va decide şi asupra scarei agriculturei din ţările participante. In timp ce în agricultură se urmăreşte refacerea gospodăriilor ţărăneşti, cum e cazul în ţările nordice, prin excluderea influenţelor nefaste ale sistemului capitalist, pentru a se creia o altă agricultură independentă şi sigură, — paralel se va urmări şi în domeniul industrial distribuirea ordonată a domeniilor de activitate în scopul unei descentralizări dorite. Altfel ne vedem în faţa pericolului, că mişcarea capitalului orientează industria spre conflicte nedorite, aşa cum s'a văzut în ţările cu excedent redus de populaţie şi care în plus sufăr şi de refugiul populaţiei dela ţară la oraş. Urmarea este aglomerarea populaţiei la oraşe şi sărăcirea satelor. O astfel de evoluţie ar împiedica colaborarea paşnică în noul spaţiu european şi ar prejudicia în acelaş timp şi economia naţională a fiecărui stat în parte.

Lupta Germaniei

pentru descătuşarea ei economică

Desvoltarea economică a Germaniei de după războiu a fost supusă multor fluctuaţii. Până la preluarea puterii de către Adolf Hitler Germania a fost şi din punct de vedere economic la bunul plac al străinătăţii. Inconjurată de state bine înzestrate, subjugată de dictatul dela Versailles, industria germană era plină de datorii, iar agricultura sub veşnica ameninţare a tobei. Licitaţii, falimente, cămătăria, existenţe prăbuşite, greve şi concedieri precum şi o întreagă armată de şomeuri, complectează starea de lipsuri şi sărăcie a unui popor îngenunchiat.

Naţionalsocialismul a intervenit şi aici cu mână forte. Măsuri imediate au înrolat milioanele de şomeri în cel mai mare proces economic al tuturor timpurilor. Fabricile oprite au fost puse în funcţiune, reconstrucţii şi construcţii noui au fost puse la cale, industria a primit comenzi suficiente, într'un cuvânt: primul plan de patru ani, care a fost consacrat procurării de lucru, a pornit. Economia a început din nou să înflorească.

Această muncă de reconstruire economică trebuia să-şi găsească însă limitele naturale în lipsa de materii prime a ţării. Germania, nu prea bogată în materii prime, a pierdut la Versailles bogate regiuni de metal şi cărbuni, iar în urma pierderii războiului şi a despăgubirilor plătite nu mai dispunea nici de aur şi nici de devize. Coloniile au fost deasemenea răpite.

Din cauza acestei situaţii desfăşurarea schimbului de mărfuri cu străinătatea devenea tot mai dificilă. Germania avea nevoe pentru industria ei de foarte mari cantităţi de materii prime, pe care ea nu era în stare să le plătească cu bani gata.

Greutăţi economice mereu noui se ridicau în faţa Reichului. Nici un guvern conştient de răspunderea sa nu putea să privească inactiv cum se blochează barierile economice, care aveau misiunea să înlesnească schimbul de mărfuri.

Din învăţămintele războiului mondial Germania şi-a dat seama de importanţa covârşitoare a materiilor prime.

Deaceia în clipa, în care orizontul a început să se întunece mai grav, iar diferite voci din străinătate cereau încătuşarea economică a Germaniei, pericolul unei sufocări economice a devenit tot mai ameninţător.

In 1933 la preluarea puterii, primul scop al noului stat a fost înlăturarea lipsei de lucru. In 1936 al doilea scop a fost asigurarea aprovizionării cu materii prime şi această campanie a început prin anunţarea celui de al doilea plan de patru ani. „In patru ani Germania trebue să fie independentă în toate acele materii procurate din străinătate, care pot fi fabricate cu ajutorul chimiei, industriei sau al creerului omenesc". Acestea sunt cuvintele rostite de Adolf Hitler la Nürnberg.

La 18 Octombrie 1936 d. Hermann Göring a fost însărcinat cu puteri depline pentru executarea planului de patru ani. Cu lozinca „Inainte cu toate puterile" în toate straturile populaţiei a început munca într'un ritm forţat. O nouă eră, care trebuia să fie decisivă pentru viitorul Reichului, a început. Pe toate tărâmurile vieţii publice acest plan a provocat schimbări de dimensiuni necunoscute înainte. Rezolvarea acestei probleme a fost posibilă numai în urma încrederii în destoinicia poporului şi a industriei. Numai prin respectarea datoriei şi conlucrarea tuturor forţelor se putea ajunge la împlinirea scopului propus.

Inainte de toate trebuiau găsite acele materii prime, care au lipsit complect sau erau în cantităţi insuficiente, şi anume: bumbac, lână, combustibile, cauciuc şi la început minereuri. Intr'un timp extrem de scurt s'au creat fabrici noui, altele au fost reconstruite. Numeroase uzine noui în toate regiunile Reichului au intensificat producţia de lână artificială şi mătase artificială. Azi Germania ocupă locul întâi dintre toate ţările producătoare de lână artificială. Prin această muncă uriaşă a reuşit asigurarea aprovizionării Germaniei în acest domeniu important. Câştigarea combustibilului prin producţia sintetică a benzinei, crearea multor fabrici pentru producţia cauciucului artificial şi însfârşit vastul teren al materiilor artificiale sunt pietre de hotar pe drumul independenţei faţă de străinătate. Succesele aviaţiei germane nu s'ar fi putut înregistra fără progresele pe tărâmul cercetării metalelor uşoare. Paralele cu aceste măsuri s'a continuat cercetarea solului german, ajungându-se la descoperirea unor vaste terenuri de minereuri.

Planul de patru ani este în înţelesul cel mai larg un program naţional de realizări. Printr'o muncă încordată şi permanentă el trebue să asigure independenţa economică a poporului german. El nu mai este azi un plan pentru patru ani, ci o problemă de stat, o problemă de conducere, chiar o misiune dată poporului, care va dura până când viaţa naţională, starea materială a naţiunii, libertatea, onoarea şi puterea sa, vor fi asigurate pe deplin.

„DAILY EXPRESS" DESPRE ŞANSELE ANGLIEI

In legătură cu critica făcută în ultima dezbatere a politicei dlui Churchill, ziarul „Daily Express" caracterizează situaţia actuală a Angliei prin următoarele cuvinte: „Suntem aşa de repezi ca cea mai înceată fabrică, aşa de puternici ca cel mai slab convoi. Timpul până la victoria britanică se măsoară cu tinerii pe care nu îi avem încă şi cu avioane care se află încă în fabrici".

Suntem născuţi dintr'un imens şi răsunător peste veacuri triumf.

GENERALUL ANTONESCU
Omagiu întemeetorului Daciei Traiane.

ADOLF HITLER

în faţa „Tribunalului poporului"

(ESS). — Au fost poate de mult uitate toate prigoanele pe care a trebuit să le îndure mişcarea naţional-socialistă până ce stoagurile cu svastica au biruit. Ca şi legionarii din Garda de Fer, membrii Partidului Naţional-Socialist au trebuit să înfrunte prigoane, unii dintre ei, mulţi chiar, plătind cu viaţa onoarea de a fi crezut cu îndărătnicie în biruinţa binelui şi a adevărului. Intocmai ca şi Căpitanul, Adolf Hitler a fost acuzat de „înaltă trădare", înscenându-i-se un proces, care s'a judecat în faţa „Tribunalului Poporului", la Leipzig. In şedinţa din 24 Martie 1924 s'a dat „acuzatului" ultimul cuvânt. Iată ce a spus atunci Adolf Hitler:

Acţiunea de la 8 Noembrie nu constitue o nereuşită.

Ea n'ar fi reuşit într'adevăr, dacă o mamă ar fi venit şi ar fi spus:

Domnule Hitler, aveţi şi copilul meu pe conştiinţă.

Dar vă asigur, n'a venit nicio mamă să-mi spună acest lucru.

Dimpotrivă. Au venit mulţi alţii — cu miile — şi s'au rânduit alături de noi.

Despre tinerii care au căzut se va spune aşa cum stă scris pe Obelisc:

„Şi ei au murit pentru eliberarea patriei".

Acestea-s semnele vizibile ale izbândei de la 8 Noembrie, izbândă care va ridica tot tineretul, ca un singur val.

Acesta este cel mai mare câştig al zilei de 8 Noembrie. Ziua aceasta n'a provocat depresiunea, ci îndîjire sufletească.

Cred că va veni odată ceasul când acei, care stau astăzi sub flamurile noastre cu svastica se vor înfrăţi cu acei care au tras în noi la 9 Noembrie.

Cred că sângele, care s'a vărsat, nu ne va despărţi veşnic.

Armata pe care am alcătuit-o, creşte din zi în zi, din ceas în ceas.

Tocmai în clipa aceasta am mândra nădejde, că va veni odată ceasul când grupurile răzleţe se vor transforma în batalioane, batalioanele în regimente, regimentele în divizii, când vechea cocardă va fi ridicată din noroiu, când vechile steaguri vor flutura din nou mândre în fruntea noastră

când în faţa judecăţii instituite de Dumnezeu se va face împăcarea cea mare, la care noi suntem gata.

Peste oasele şi peste mormintele noastre se va auzi atunci glasul acestei judecăţi, singura îndreptăţită să ne judece.

Căci nu Dumneavoastră, domnilor, veţi da sentinţa,

Sentinţa o va da eterna justiţie a istoriei,

Istoria va respinge acuzaţia ce ni se face şi ne va achita.

Sentinţa pe care o veţi rosti, o cunosc.

Dar judecata cealaltă nu ne va întreba: aţi făcut act de înaltă trădare, da sau nu?

Judecata aceea nu ne va putea condamna,

pe fostul şef de stat major al vechei armate, pe ofiţerii, şi soldaţii lui, care s'au străduit ca germanii să facă totul pentru poporul şi patria lor, pentru care au vrut să lupte şi să moară.

Puteţi să ne condamnaţi de o mie de ori,

Cu surâsul pe buze Zeiţa justiţiei eterne a istoriei va rupe rechizitoriul procurorului şi sentinţa tribunalului, căci ea ne va achita.

O prezentare sumară a Greciei

Spaţiul statului grecesc măsoară dela Corfu şi până la graniţa otomană circa 6000 kilometri, iar de acolo până la capul continental sudic 700 kilometri. Totuşi cea mai mare lăţime a statului elen este de numai 245 kilometri. O privire asupra hărţii ne permite să recunoaştem cele trei părţi principale: Grecia de Nord cu Tracia, Macedonia, Thesalia şi Epir; Grecia Centrală, Peloponesul şi însfârşit imperiul insular al mării Ionice şi Egee împreună cu insula Creta, care formează un zăvor.

Dacă examinăm masa spaţiului grecesc, o găsim compactă în Nord, micşorându-se spre Sud, ca apoi, să se piardă în lanţul munţilor coastei răsăritene şi occidentale a mării, începând dela Golful de Corint. Intregul spaţiu grecesc reprezintă o varietate de accidente de teren.

In epocile geologice acest spaţiu a fost scuturat mereu de cutremure. Munţii se ridică la înălţimi mari, aşa încât peste 30 de vârfuri au o înălţime de peste 2.000 metri. Desfăşurarea tectorică a suprafeţei pământeşti încă nu este stabilă. Deşi dispariţiile de vechi munţi în adâncurile mării cât şi reapariţia unor noui lanţuri aparţin secolelor trecute, totuşi s'au putut înregistra mereu cutremure cât şi explozii vulcanice.

Seismografele greceşti au înregistrat într'un singur an 272 cutremure. In cele mai multe cazuri regiunile de Nord ale Greciei cum sunt de exemplu Tracia şi Macedonia, sunt scutite de asemenea capriciile scoarţei pământului.

In general această ţară ne face impresia unui enorm bloc compact de piatră, în care s'au strecurat parcă şi mici fâşii de pământ cultivabil în formă de văi. Numai în Nord-Est dăm de zone mai întinse de şesuri cultivabile. Această situaţie, l-a silit pe ţăranul grec — care reprezintă 60% din populaţie, — să muncească orice bucată de pământ cultivabil.

In ultimele decenii, grecii au avut prilejul să-şi aleagă singuri guvernele, care se desinteresau de nevoile interne, avântându-se în combinaţii politice, de pe urma cărora de cele mai multe ori poporul grecesc a fost ţapul ispăşitor. Cele 7 milioane de greci pe care îi numără statul elen, n'au fost întotdeauna stăpâni asupra spaţiului naţional. Ei au fost siliţi, în urma aventurilor politice ale guvernelor lor, să se refugieze în spaţiile străine sau pe coastele mării, în acele momente când primejdia războiului se ridica mai puţin contra aţâţătorilor politici decât împotriva poporului grecesc.

Dela sfârşitul războiului mondial până azi s'au înapoiat în patrie peste 1.200.000 greci ca refugiaţi. Dintre ei au venit 600.000 din Asia mică, după ce visul politicianilor eleni a fost înmormântat pe câmpul de bătălie din Anatolia. Deasemenea s'au întors din Tracia şi din Pontus 440.000 oameni. Cea mai mare parte a acestor refugiaţi, cari n'au putut salva nimic din avutul lor, au fost colonizaţi în Macedonia, iar un alt număr însemnat a fost colonizat în Grecia Centrală la Nord de Peloponez.

Oficiul de colonizare a creat pentru 115.000 familii coloniste noui cămînuri. Totuşi lotul de pământ de 5 hectare care a fost împărţit fiecărei familii a fost prea mic. Numai 15% din pământ este arabil; 3% e ocupat de grădini şi vii. In schimb pădurile şi mlaştinile reprezintă 28.5%. Peste jumătate din întregul teritoriu e neproductiv.

Este nevoie de multă tenacitate ca să faci gospodărie pe un spaţiu atât de mic. Ţăranul este muncitor şi cât se poate de modest şi totuşi el nu poate produce mai mult de 60% din necesitatea întreţinerii sale. Restul de 40% trebue să fie importat din străinătate. Mijloacele financiare pentru acoperirea acestor importuri sunt realizate prin exporturi de tutun — jumătate din producţia anuală. — corint, vin, bumbac şi măsline. Toate aceste mărfuri nu reprezintă însă articole de primă necesitate. Din această cauză economia Greciei este dependentă de ţările importatoare şi cât se poate sensibilă la criză, deoarece importul necesar de alimente nu poate fi acoperit direct prin schimbul de mărfuri.

Grecia posedă şi o industrie. Dar pe cât de slabe sunt producţiile de necesitate vitală ale pământului, tot atât de mici sunt şi resturile de bogăţii. Lipsesc aproape în întregime cărbunele, fierul, arama cât şi petrolul. Ori aceste materii reprezintă elementele unei industrii moderne. In schimb însă se găseşte sulf, magnezit, bauxită şi marmoră. Aceste bogăţii minerale nu pot fi însă prelucrate de propria industrie. Pe întregul teritoriu al ţării, nu există un singur cuptor de topit! In schimb s'a dat oarecare extindere industriei de prelucrare, cum spre exemplu, industriei textile, industriei chimice şi industriei de maşini. Acestor ramuri li se mai adaugă un personal technic educat într'o măsură cât se poate de slabă, deoarece capitalul este mic şi mijloacele de comunicaţii [illegible]. Intreaga Grecie are numai o reţea de cale ferată de 2.600 kilometri cât şi 12.000 kilometri drumuri cari însă nu sunt asfaltate. Este aproape dela sine înţeles că o ţară cu o asemenea structură n'ar fi trebuit să fie târâtă niciodată într'un războiu. Guvernele de ieri şi de azi ale Greciei au voit însă altfel.

Cu privire la forţele afectate frontului din Grecia, cronicarul lui CANDIDE ne furnizează următoarele date: armata italiană de câmp ar cuprinde 10 sau 11 divizii, dintre care una alpină şi una motorizată.

Italienii au deasemeni provizii şi muniţii depozitate în mari cantităţi în Albania, precum şi mari forţe aero-navale.

Armata greacă are, în rândul său 14 sau 15 divizii. Teoretic Grecia poate mobiliza 600.000 oameni. In realitate, însă, rezervele de armament şi material de războiu nu îi îngăduie să aibe pe picior de mobilizare decât 350.000 soldaţi.

Aviaţia greacă fără ajutorul englez este cu totul neînsemnată: nu numără decât 200 aparate.

— BREVIAR — al francmasoneriei britanice

Francmasoneria, considerată ca armă politică secretă a imperialismului englez

II.

Strânsa legătură dintre aristocrația engleză și iudaism prin francmasonerie este deasemenea o consecință politică foarte reală. Francmasoneria devine după fuziunea celor două mari loje engleze efectuată în 1813, arma secretă cea mai periculoasă și mai eficace a imperialismului iudeo-englez. Se pot furniza probe pentru a susține această constatare. Cu ajutorul francmasoneriei, Anglia supune popoarele continentului european organizând revoluții antinaționale și chiar războae prin societățile secrete francmasonice.

Ca urmare după războaele napoleoniene, Anglia încearcă să supună Spania printr'o revoluție pentru a separa posesiunile coloniale spaniole și pentru a-și fortifica puterea sa în Spania însăși, mai ales în ceiace privește Gibraltarul. Francmasonii englezi se găsiau, ca agenți ai Serviciului Secret, în legătură cu societățile secrete spaniole „Comuneros".

In 1822 societățile „Comuneros" numărau 70.000 de membri, partizani ai societăților secrete și erau răspândiți pe toată suprafața Spaniei.

Franța lui Ludovic XVIII-lea se simțea deasemeni minată în siguranța sa prin agitațiile revoluționare ale francmasonilor și prin societățile secrete francmasonice din Spania. Marile puteri europene se văzură obligate în 1822 de a convoca un congres la Verona pentru a rezolva problema spaniolă. Acest congres nu a putut să rezolve într'un fel satisfăcător chestiunea spaniolă și Franța s'a văzut forțată să pășiască la ocuparea militară a Spaniei în 1823. Ea voia astfel ca turburările revoluționare francmasonice în Spania, suscitate de Anglia să nu se întindă pe teritoriul francez.

După ocuparea Spaniei de trupele franceze ministrul afacerilor străine englez pe atunci Canning făcu declarația oficială următoare asupra războiului franco-spaniol:

„Unul din mijloacele de redresare era un război contra Franței. Ar mai fi încă un mijloc:

Acela de a reda posesiunea acestei țări inutile, în mâinile sale rivale, aceasta pentru a o reda mai mult decât inutilă; aceasta pentru a o reda prejudiciată posesorilor. Eu am adoptat acest din urmă mijloc; nu gândiți că Anglia nu a găsit în aceasta o compensație pentru faptul că a aprobat intrarea armatelor franceze în Spania și văzând blocarea Cadixului. Eu am privit Spania sub un alt aspect; Eu am vizitat Spania și Indiile. Am chemat la existență o nouă lume și am restabilit balanța. Am lăsat Franței toate rezultatele invaziei sale."

Am găsit o compensație pentru invaziunea în Spania, în timp ce las Franței fardoul său de care ea va voi să se debaraseze și pe care nu va putea să-l poarte fără să se plângă; Astfel răspund eu la ceiace se cheamă ocuparea Spaniei.

Eu nu pot decât să mă tem de războiu când mă gândesc la puterea imensă a acestei țări. Eu știu că ea va face să se înșire sub steagurile sale pentru a lua parte la luptă toți nemulțumiții și toate spiritele agitate ale secolului, toți oamenii care, pe drept sau pe nedrept, nu sunt satisfăcuți de starea actuală a patriei lor".

Din această declarație oficială a ministrului afacerilor străine englez Canning se vede că Anglia se simțea în acest timp arbitrul Europei și popoarele acesteia trebuiau să se supună verdictelor și Anglia ar avea nevoie, în cazul prevedeat ca să trimeată armată în Europa căci Marea Britanie posedă o armă mai teribilă, o putere așa cum istoria nu a cunoscut una asemenea. Această putere poate fi utilizată la fiecare instanță. Cu ajutorul său se poate să învingi total, astfel că Anglia prin societățile secrete aflate sub ordinile sale, rămâne totdeauna stăpână situației. Este necesar a se aminti aci că lojile masonice din Spania care au jucat un rol atât de funest în această țară au fost fondate de englezi în sec. XVIII-lea. Câți dușmani avea statul prin acești revoluționari ai societăților secrete aflați în Spania, istoricul și omul de stat francez celebru M. de Chateaubriand ne descrie în primul volum al cărții sale „Congresul dela Verona" apărută în 1838, unde ne arată rolul societăților secrete în Spania în timpul domniei lui Ferdinand VII (în timpul răsboiului civil din anii 1820, 1821 și 1822).

Alături de bătrânii francmasoni se ridicară atunci membrii societății „comuneros"; reînviind amintirea și numele secolului lui Carol Quintul ei se numiră „cavalerii comuneroți" și se declarară campioni ai egalității și ai libertății.

Intr'un cuvânt ei se angajară să judece, să condamne, să execute orice individ, fără să excepteze pe rege și succesorii săi dacă se depărtau de acele principii. Când ministrul de externe englez Canning a rostit în discursul său după congresul dela Verona nevoia de a întrebuința francmasoneria ca armă în lupta pentru Spania, câtva timp mai târziu acest mijloc a fost tradus în faptă prin maeștrii englezi.

Tot referitor la această chestiune ne relatează scriitorul francez, marchizul Custine în opera sa „Spania sub Ferdinand VII-lea". In această carte scrisă sub formă de scrisori se găsește o scrisoare adresată scriitorului jidan Henri Heine în care marchizul Custine descrie situația revoluționară pe care franc-masoneria engleză a provocat-o în Spania. Se descoperă legături între Serviciul Secret englez, franc-masoneria engleză, revoluționarii spanioli și revoluționarii din 1830 în Franța.

Expunerea marchizului Custine este o confirmare prețioasă a faptului că Serviciul Secret englez lucra, cu francmasoneria engleză; ofițerul colonial englez menționat de Custine care era și agent secret Boyd, s'a descoperit că lusse funcțiunea de agent după admiterea sa în francmasonerie.

Marchizul Custine menționează că acest agent englez și francmason a luat parte la omorârea guvernatorului spaniol de Cadix.

Din scrisoarea către Henri Heine ce se găsește în opera lui Custine, noi extragem ceiace urmează: „In momentul când noi ne apropiam de coastele Spaniei având încă douăsprezece leghe de făcut pentru a ajunge la Tanger, căpitanul ne spune că înainte de a pune pânza în mișcare, ar trebui să așteptăm ca valurile să devină favorabile, ceia ce nu putea să se întâmple înainte de orele 12 seara.

In acest timp cât a durat popasul nostru forțat, eu am avut ocazia să pătrund unele din secretele politicei revoluționare și filantropice care agită astăzi lumea și mai ales țara mea.

„Bastimentul care ne purta era încărcat cu vreo 20 pasageri; un consul american la Tanger, negustori italieni, un jidan, câțiva oameni săraci și însfârșit un tânăr ofițer englez din Indii care voiaja în Europa cu permisie.

Acest om era tipul legislatorilor noștri moderni. El era în legătură cu puterea misterioasă care ne guvernează. Asemeni descoperitorilor Gobelini, acest om care nu vede decât lucrul său, se ocupă cu prepararea scenelor populare pe care le joacă în marele teatru al lumii. Mișcări de mașină, combinate cu artă, au o influență neprevăzută și manopera se execută așa de abil, că spectatorii ignoranți cred că este ceva supra normal.

Dar acum să las să vorbească personajul a cărui întâlnire mi-a sugerat aceste reflexii.

„V'am spus că noi venim ca să aruncăm ancora pe coasta Spaniei.

Dorința de a descinde pe pământ mi-a dispărut datorită unei agitații singulare a unuia din pasageri, un tânăr ofițer englez.

Căldura cu care el ne impunea obiecțiunile sale mă frapa.

In acest moment se văzu venind repede dinspre Algesiras o barcă, montată de paznicii țărmurilor spaniole, care ne urmărea demult.

La vederea acestei bărci ofițerul englez devine palid și în curând începe să discute cu căpitanul bărcii cu care se părea a fi avut relații vechi.

Acest mister îmi inspiră multă curiozitate și când guarzii spanioli se retraseră eu mă apropiai de misteriosul voiajor; și iată foarte pe scurt un foarte incomplect rezumat din ceiace am discutat într'o oră de conversație:

„Spania nu poate să fie guvernată mult timp de o putere care o oprimă.

Il cunoașteți pe Spanioli? Ați voiajat mai mult cu ei?

Eu nu am parcus niciodată interiorul țării dar eu sunt intim legat cu toți oamenii pe care tirania regelui actual i-a forțat să se refugieze în Anglia și Franța.

Eu cunosc mai bine statul politic spaniol decât dacă aș fi petrecut viața mea în această țară. Eu sunt născut Irlandez și amicii mei dela Londra m'au făcut francmason; Mă interesează soarta fraților spanioli și eu mi-am confundat viața cu o cauză care îmi pare acela a genului uman.

Eu nu sunt francmason, dar eu cred în sinceritatea și buna instruire a francmasoneriei actuale în ceiace privește politica.

Ceiace vă spun este adevărat.

Eu mă voiu face vrednic de triumf, dacă voiu apăra cauza umanității chiar dacă această cauză s'ar sprijini pe crime enorme. Prin urmare asasinatul guvernatorului de Cadix a demonstrat Spaniei la ceiace ea poate să se aștepte de la liberatorii săi liberali.

Ce importă viața unui om care agită destinul națiunilor? Eu vă spun sincer că dacă parvin să revoluționez Spania, voiu avea un nume și o existență:

„Eu voiu fi mai mult decât un rege, căci regele nu domnește decât peste o națiune, și se va zice că eu am ajutat la liberarea popoarelor; popoarele mă vor recompensa".

Acest detaliu pe care îl cred exact după cunoștința pe care o am despre personagii, deșteptă puternic interesul meu și îmi întări convingerea legăturilor revoluționarilor societăților secrete spaniole cu agenții și francmasonii englezi".

(Va urma)

LUPTATORII CRUCII

Dintr'o călătorie făcută la Brașov, mi-a rămas o imagine care nu se poate șterge: felul cum se fundează, în albastrul cerului, marea cruce de pe Caraiman. Și nu cred să existe o altă pământească imagine, care să dea mai profund sensul crucii, ca aceasta. Infiptă în spinarea mărețului munte, înălțându-și falnic brațele în imensitatea cerească, crucea capătă sens de universalitate, cu brațele ei deschise asupra întregii firi, și cu creștetul pierdut în nori. Legând cerul și pământul, pare că chiamă întreg cosmosul spre o jertfă totală. Crucea, obiect de mare ocară individuală, întrucât servea ca pedepsitor chin, pentru cei mai ticăloși dintre oameni, prin universala jertfă a Fiului Omului, din individuală a devenit universală, din obiect de necinste, a devenit supremă treaptă de sfințenie.

Crucea în urma universalei jertfiri, înseamnă lepădare de sine, luptă, sacrificiu, izbândă.

Este impresionant cum Iisus Hristos a vorbit mucenicilor Săi despre cruce, înainte de crucificarea Lui, când i-a trimis în misiunea de probă: „Și care nu ia crucea și nu-mi urmează mie, nu este vrednic de mine" (Mat. 10, 38). Iar în altă zi, după ce le-a vorbit ucenicilor despre suferințele, moartea și învierea Sa, le-a reamintit iarăși de cruce: „Dacă vrea cineva să vină după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi, și să-mi urmeze mie" (Luca 9, 23). Deci condițiunile inexorabile, urmării lui Hristos, sunt: lepădarea de sine și permanenta purtare a crucii. *Ori asta înseamnă că în starea cea mai subiectivă, în starea cea mai conștientă, să te oferi altora, lepădându-te de tine, de egoismul tău și să devii universal, adică purtător și luptător al crucii, al sacrificiului, al dreptății, dar și al izbânzii.*

Porunca dată de Hristos, ucenicilor, și prin ei lumii întregi, a fost transformată în cea mai dureroasă dramă existențială, pe Golgota: Mielul, coborându-se în starea cea mai de jos a omenescului și luând asupră-și ticăloșiile lumii și urcându-le pe cruce prin cele mai sălbatice suferinți, le-a spălat în fața Tatălui prin acel unic: „Doamne, iartă-i, că nu știu ce fac".

Nevinovata suferință pe cruce, cea mai mare lepădare de sine, devine actul suprem al împăcării umano-divine. Hristos suferă pentru lumea întreagă, purificând-o prin baia sângelui crucial; lumea întreagă suferă pentru Hristos, propoveduindu-L. Crucea christoforică, a lepădării de sine, a sacrificiului, a marei împăcări, îl ține pe Hristos în lume, iar lumea se ține lângă Hristos prin aceeași cruce.

De acum crucea nu mai este un simbol, nu mai este un cuvânt, e trăirea cea mai profundă a umanității: „Căci Hristos nu m'a trimis ca să botez, ci ca să binevestesc, dar nu cu înțelepciunea cuvântării, ca să nu rămână stearpă crucea lui Hristos. Intr'adevăr, cuvântul crucii pentru cei ce pier — e nebunie; pentru noi, însă, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu... Noi, propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru Iudei, sminteală, pentru păgâni, nebunie. Dar pentru ei, cei chemați, fie Iudei, fie Elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu. Pentrucă nebunia lui Dumnezeu este mai înțeleaptă decât înțelepciunea oamenilor și slăbiciunea lui Dumnezeu mai puternică decât tăria lor... Pentrucă Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe înțelepți; Dumnezeu și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să dea de rușine pe cele tari" (I Corinteni cap. I). Așa a vorbit și a și trăit crucea, marele apostol Pavel.

Trăirea crucii, în fața înțelepciunii omenești, pare nebunie; dar această nebunie a crucii, e esența vieții pământești.

Iulian Apostatul, deși coleg la facultățile din Cesarea, Constantinopol și Atena, cu marii părinți bisericești: Sf. Vasile cel Mare și Sf. Grigorie de Nazians, ajungând împărat — 361—363 — în imperiul abia recunoscut creștin, a încercat să reînvieze păgânismul sub o formă sincretistă, întrucât socotea creștinismul ca o nebunie. Mai mult încă, imitându-l pe Iulius Cesar, a zis despre creștinism: „L'am citit, l'am cunoscut, l'am osândit" (anégnon, égnon, katégnon). Murind însă, într'o luptă contra Perșilor, răpus de o săgeată, a exclamat: „Ai învins Galileene". Nebunia creștină, învinsese înțelepciunea iuliană.

Ințelepciunea iuliană se reeditează continu, nu numai individual, ci și în marile comunități de sânge și graiu: națiunile. Ne stă permanent în fața minții starea bolșevismului și ne cutremură crucificala experiență spaniolă.

Răsfoim mereu lucrarea prefațată de Paul Claudel (La persécution religieuse en Espagne, *Paris 1937) unde se zugrăvește numai o parte din marea crucificare spaniolă. Sunt impresionante planșele care reproduc pe milițieni devastând și distrugând catedralele, expunând batjocurei mumiile carmelitelor, introducând țigări aprinse în cranii, sau învățând să tragă cu pușca, servindu-se de ținte, de celebrele statui ale lui Hristos cu apostolii, din marile orașe spaniole. E acolo toată urgia înțelepciunii umane.*

Spania care a purtat crucea, a izbândit. Marele sacrificiu i-a readus echilibrul sufletesc pe care îl pierduse.

Popoarele, când își pierd cumpăna sufletească, nu pot fi salvate decât prin cruce. Sunt clipe de profunde trăiri istorice, când glasurile bătrânilor ridicându-se din mormintele străbune, chiamă legiuni de luptători ai crucii, jertfitori de neam și umanitate.

Pentrucă luptătorii crucii nu mai sunt ființe individuale, strânse într'un clește geografic și spațial. Ei sparg geografia și spațiul, devin ființe universale, întrucât luptătorul se dăruește nu numai neamului său, ci și umanității, prin jertfa lui răscolitoare de adevăr și dreptate. El aparține jertfei supreme divine, jertfă care cere înfrățirea tuturor în aceleași idealuri spirituale, în muncă, în pace, în armonie și dreptate. Fericitele popoare care nasc luptători ai crucii, scriu o demnă istorie nu numai pentru ele, ci pentru întreaga omenire.

Neamul nostru a fost destinat ca și el să dea luptători ai crucii. (Crucea neamului fusese construită de toți blestemații cari ne-au condus și'n fruntea cărora stă ciclopicul prim-ministru de neagră amintire, dar nimeni nu îndrăznise să se scoale și să poarte crucea neamului). Pentrucă lașitatea era prea mare, desmățul prea adânc, lingușirea prea fără margini, minciuna prea atotstăpânitoare, ca să se fi gândit cineva la purtarea sfintei cruci a Țării.

Dar când nerușinarea își manifesta nefasta-i înțelepciune, atunci, dintr'o margine de Țară, unde batjocura crucii atinsese înalte creste, s'a ridicat, ca o profundă protestare românească, fiul codrilor noștri, glasul străbunilor noștri, care a fost Căpitanul.

El s'a cutremurat de sbuciumul creștineștilor morminte, și printr'o ridicare transfiguratorie, a bucumat pe flăcăii Țării să se scoale și să poarte crucea.

Și vijelios s'au ridicat flăcăii, purtătorii crucii.

Moța și Marin sunt primii mari luptători ai crucii, în această primă jumătate de nenorocit veac XX. Ei s'au dăruit crucii, s'au dăruit jertfei, s'au dăruit lumii universale.

Dar abia au deschis drumul Golgotei, pentrucă mii de luptători ai crucii să-i urmeze întru salvarea neamului. I-au urmat Căpitanul cu cetățile R.-Sărat, Vaslui, Miercurea-Ciucului, Brașov...

Și crucea s'a purtat în chinuri, în sânge, în moarte și înviere. Invierea neamului din moartea în care se prăbușise, înviere pe care nu i-o poate aduce decât permanenta purtare a crucii.

In ziua ac... mare a învierii, vor răsuna câmpiile, dealurile și munții noștri de izbânda crucii. Râurile noastre vor veni potop de ape, vor culege cântecul izbânzii legiunii crucificate și-l vor scoate în larg, în bătrânul Istru și în Marea cea Mare, ca să înțeleagă neamurile „căci cu noi este Dumnezeu".

Pr. Sandu Tudor

O STATISTICA A RASBOAELOR
din ultimele două secole

Săptămânalul francez „7 jours" publică următoarea interesantă statistică a războaelor care au însângerat omenirea în ultimele două veacuri — cele mai patetice convulsiuni ale istoriei moderne — până la 3 Septembrie 1939:

1846, războiul dintre Mexic și Statele Unite: 18 luni.
1854, războiul Crimeei: 2 ani.
1860, războiul de secesiune: 5 ani.
1870, războiul franco-german: 6 luni.
1894, războiul chino-japonez: 8 luni.
1898, războiul dintre Spania și America: 4 luni.
1899, războiul Transvaalului: 2 ani și 6 luni.
1904, războiul ruso-japonez: 16 luni.
1912, primul război balcanic: 5 luni.
1912, al doilea război balcanic: 6 săptămâni.
1914, războiul mondial: 4 ani, 8 luni și 1 zi.
1918, războiul polono-sovietic: 18 luni.
1932, războiul din Gran Chaco: 3 ani.
1934, războiul din Etiopia: 7 luni.
1936, războiul din Spania: 2 ani și 8 luni.
1937, războiul chino-japonez (durează de 3 ani și 3 luni).

„Sfarmă Piatră" din nou pe culmi

(Continuare din pag. 3.)

Haina lui de azi, a treia haină pe care o îmbracă pe câmpul de luptă, este uniforma aspră a muncitorului român, a muncitorului care trebue să fie, sau trebue să devină legionar. In sensul acesta „Sfarmă Piatră" înțelege să aducă aportul lui la reclădirea țării noui, a României vecinice și adevărate. Este prezența lui necesară? Este. Trecutul o afirmă, prezentul o confirmă, viitorul o va dovedi. „Sfarmă Piatră" este promotorul unui alt gen de publicistică, a condeiului sărac dar sincer, a scrisului pentru idei și prin idei.

„Sfarmă Piatră" este spiritul tutelar al unei noui poezii, al poeziei eroice, cu rădăcini în realitatea românească, în sborul neamului spre eternitate.

„Sfarmă Piatră" este demiurgul ce a izbit și izbește în frunte caracatița francmasonică.

„Sfarmă Piatră" este inițiatorul izvorului de viață românesc botezat în aghiasma dacismului singura care ne dă nouă pârghia unei existențe de viitor, singura care poate înnobila tradiția latină de atâtea ori amintită în sbuciumările noastre. Pentrucă numai în paginele sale s'a inițiat lupta pentru adevărul dacismului, luptă ce va lua în toate domeniile intelectuale o desvoltare tot mai mare, care se va preciza și va creia condițiile de viață ale unui popor nou, cu rădăcini vechi în aceste plaiuri. Legionarismul va birui prin adevărul dacismului, dar pentru aceasta va trebui timp și niciun braț, sau nicio minte nu trebue să stea la o parte de lupta pentru acest comandament.

In țara Căpitanului și a legiunilor verzi, „Sfarmă Piatră" se afla între camarazi și-i va ajuta cu toată vânjoșenia lui să înfăptuiască eroicul crug al năzuințelor românești sub soare.

Tineret verde al năzuințelor noastre!
Uriașul pornește iar pe crestele veacului.

V. Oprescu Spineni

Un om care a dominat o epocă

(Continuare din pagina 1-a)

vieții dela Mărăști, Mărășești și de oriunde. Era toată demnitatea noastră națională care se simțea ultragiată și care riposta prin el. Ardealul, din care a luat mai târziu bisericuța de lemn a lui Horia și a dus-o la Florica să-i fie aproape de inimă și de mormânt, a avut atunci în el un tribun extraordinar care a răscumpărat în fața lumii toată suferința și toate umilințele veacurilor tiranice.

L-am văzut pe Ionel Brătianu la congresul presei latine. Silueta lui statuară, chipul acela imperial și senin m'au impresionat profund. Discursul de atunci m'a sedus definitiv; îmi sună și acum în auz finalul lui melodios...

Era o armonie a tuturor virtuților românești Ionel Brătianu.

Era și a rămas irevocabil geniul politic care a dominat o epocă de dimensiuni epice.

La moartea lui, acum treisprezece ani, a gemut țara ca la prăvălirea unui pisc de munte.

JOSE ANTONIO PRIMO DE RIVERA

Spania, pământul glorioaselor tradiții creștine în adâncul căruia dorm regii și martirii frenezies catolice, țara sacrului fanatism al lui Ferdinand și al Izabelei, cetatea legendară a cavalerismului medieval, s'a legat cu destinul spaniei revoluționare a generalismului Franco prin jertfa redemptorică a lui Jose Antonis Primo de Rivera. Destinul acestui iluminat cavaler al eroismului iberic rezumă toată glorioasa istorie a unui popor nobil cu fruntea aureolată de izbânzi nepieritoare, isbucnirea domiurgică, forța protestatară și elanul revoluționar al unei națiuni prăvălind în răbufnirile ei tentativa criminală de a-i înăbuși ființa.

José Antonio Primo de Rivera y Sainz de Heredia, al 3-lea Marchiz de Estella și Grande de Espana, era fiul cel mai mare al Generalului care a guvernat Spania cu atâta pricepere și patriotism din 1923 până în 1930, în epoca cea mai prosperă pe care a cunoscut-o țara de mai mult de un secol și jumătate.

Descendent al unei ilustre familii de militari, care a dat Spaniei mai multe generații de soldați curagioși și viteji, José Antonio fu o excepție. El nu a simțit la fel ca unchii săi, bunic și tata care luptară cu arma, rupând o tradiție atât de îndelungată; a preferat studiul legilor, literele doctrinele politice, filozofia și arta de a guverna. A simțit deasemeni profunda neliniște a tinereții timpului său și impulsul nedefinit al profetului, al misionarului și al luptătorului.

Nobil, tânăr și bogat, foarte repede ajunse unul dintre advocații cei mai de seamă, poziție pe care o obținu pentru meritele sale personale pe care le menținu chiar după tragica moarte a tatălui său în timpurile grele când Republica combătu cu cruzime nefastă memoria și opera sa.

José Antonio rămase curajos și integru, luptând și apărând cauza adevăratei Spanii contra inamicilor Patriei, cari îndemnați de cei dinafară căutau distrugerea țării.

José Antonio putea să se fi mulțumit cu postul său de advocat, dar sub impulsul unei voci puternice care isbucnea din inima Spaniei naționaliste și creștine părăsi fără a ezita viața fără griji, palatul părinților săi, familia și chiar dragostea sa și începu să călătorească prin toată Spania cu câțiva prieteni predicând țăranilor și muncitorilor, arătându-le pericolele care îi amenințau, îmbărbătându-i, deșteptând în ei ambiții sănătoase și severe, vorbindu-le de Falanga ca și cum ar fi fost o nouă religie. Cei umili îl ascultau cu respect pe José Antonio, care prin elocvența sa, curăția idealurilor sale, exemplul vieții sale simple și modeste, făcea să fie respectat chiar de proprii săi dușmani.

Acest fel de viață a lui José Antonio contrastă cu acela de lux și risipă a marilor șefi ai partidelor democratice care îngrămădeau bogății înin costul Statului și a contribuabililor.

In curând noii îmbogățiți, socialiști, comuniști și republicani și-au dat seama că José Antonio era dușmanul lor cel mai înverșunat și acel care amenința cel mai mult viața lor confortabilă și traficul de exploatare a maselor și doctrinele sociale pentru interes personal.

Acest tânăr care sacrifica totul pentru idealurile sale, pentru care nici un sacrificiu nu era prea mare a deșteptat în sufletul națiunei spaniole acele vechi virtuți sobre și viguroase ale rasei, fundamentul gloriei care a dus un mănunchiu de spanioli la cucerirea lumii.

Intre timp José Antonio câștigă adepți și acel mic grup de prieteni personali, tineri din familii ilustre care au simțit ca și el chemarea luptei, crește cu tot celace era sănătos în armată, intelectuali, burghezime, militari, medici, ingineri, advocați, scriitori și ziariști, care se grupară în jurul tânărului șef.

In acel timp un alt tânăr fiu al poporului a fondat la Valladolid, capitala Castiliei, un partid național-sindicalist care grupa în rândurile sale pe toți muncitorii și țăranii care nu aderau la doctrinele anti-spaniole care amenințau să cuprindă întreaga țară. Acest om se numea Onesimo Redondo. José Antonio și Onesimo s'au înțeles și au hotărât să unească forțele lor și programele care erau aceleași.

Falanga unită pentru totdeauna cu J. O. N. S. se confunda cu poporul muncitor și țărănesc și îmbogăți doctrina cu programul social, național și sindical.

Din acea memorabilă zi Falanga Spaniolă de las J. O. N. S. a pornit la cucerirea maselor și împotriva ei a început persecuția și calvarul.

In fiecare zi mureau alte cămăși albastre asasinați pe străzi; mureau cu acel strigăt care era o doctrină și o credință întreagă: „Arriba Espana!".

Sensul imperativ al revoluției devenise sensul implacabil al vieții.

Deja nu mai era destul numai de a trăi. Era necesară o revoluție, o lupta contra unui întreg trecut și prezent; era ora deșteptării unui popor pasiv și adormit amenințat de moartea politică și socială, pentru aceasta nu era îndeajuns vechiul strigat „Viva Espana", trebuia ceva mai puternic, care să cheme mai mult inima, deaceia se striga murind *„Arriba Espana"*.

Au apărut jugurile și săgețile, emblema imortală a Izabelei la Catolica și au apărut steagurile, — care indicau noua revoluție, — negre și roșii. — S'a ales culoarea albastră pentru cămăși pentrucă albastrul este culoarea hainei muncitorului în șantiere și fabrici.

Cuvintele lui José Antonio au ajuns departe și minoritatea s'a hotărît a lupta contra chemărilor de stânga precum și contra celor de dreapta, conservatoare, egoiste și epuizate.

Trebuia să fie foarte curajos acel care se îmbrăca cu modesta cămașe albastră în acele timpuri de persecuție și luptă. Propaganda era săracă ca tot celace făcea parte din Prima Falanga, singura sa avere era credința sa oarbă și bravura sa.

José Antonio fu închis, contra lui au săvârșit atentate cu bombe și revolvere, dar el cu ai săi au început curând să facă uz de aceleași arme.

Partidul fu dizolvat însă totuși continua să trăiască și să lupte ca și primii creștini în catacombe.

Veni și primavara anului 1936 și s'au unit toate forțele politice contra nouei mișcări, s'a deslănțuit cea mai groaznică dintre persecuții contra Falangei și aproape toți șefii săi fură închiși din nou.

José Antonio fu judecat și condamnat pe nedrept pentru un motiv oarecare. Impreună cu un frate, soră și cumnată fură trimiși la ocna din Alicante pentru a îndeplini sentința impusă de Tribunale.

Au trecut Martie, April, Mai, Iunie și veni sfârșitul lui Iulie când țara întreaga s'a împărțit în două tabere și se deslănțui războiul civil.

S'a încercat salvarea lui José Antonio din închisoare, — mulți au murit în această riscantă aventură.

Veni și luna Noembrie 1936 și Guvernul roșu cu toată opunerea multora din membrii săi și de mulți dintre prietenii săi cari aveau influență în Spania roșie, a hotărît revizuirea procesului deja pronunțat contra lui José Antonio. Fu acuzat de înaltă trădare, el, cel mai patriot dintre toți spaniolii.

L-au acuzat cei ce erau la putere, vânduți aurului străin; cei care prădau tezaurul național și asasinau pe toți cei care refuzau să-și bată joc de Dumnezeu cu demonul International.

Cu o mare seninătate și o voință rece, José Antonio s'a apărat predicând pentru ultima dată propriilor săi călăi doctrina Falangei.

Pentru că acel Tribunal blestemat compus din șacali cari nu căutau decât o victimă ilustră pentru a satisface setea sa de sânge, asculta vocea guvernului roșu și condamna pe José Antonio la cea din urmă pedeapsă.

Insă nu numai unul s'a căit și în acel ultim moment fu convertit în erou al credinței nouei Spanii.

Fu împușcat José Antonio, — cu fața în soare, — cum spune Imnul Falangei, în zilele răsăritului Spaniei, când tunurile lui Franco tunau un ultim salut pe toată întinderea Peninsulei.

Niciodată nu a avut un împărat sau rege funeralii mai grandioase, — mii de voci strigau în zgomotele bătăliei „Arriba Espana" mii și mii de cămăși albastre cu brațul în sus atacau tranșeele dușmanilor și cădeau ascultând ordinele șefului mort până la victoria finală.

Astăzi corpul Căpitanului Falangei se odihnește în vechea Mănăstire Escorial înconjurat de Regi și Impărați, numai el între toți acei iluștri morți nefiind de sânge regal.

Dar sufletul lui José Antonio nu are odihnă, el veghează permanent din înălțimile eternității sale și în jurul său este vechea gardă a Falangei în ale cărei piepturi sunt prinse cele cinci săgeți cu cinci trandafiri, simbol al nemuririi falangiste.

Nu există nici o fășie de pământ spaniol care să nu acopere un corp de martir și de erou. Deasupra Spaniei plutește José Antonio cu vechea sa gardă cerând Falangei fructul sacrificiului său suprem.

Odată cu primăvara s'au întors drapele victorioase decolorate de soarele, ploaia și praful bătăliilor.

In Spania a renăscut măreția, gloria și tinerețea. José Antonio plutește deasupra lui Caudillo și Franco crelază Spania, Una, Mare și Liberă a Falangei.

„ARRIBA ESPANA"

Nota: *„J.O.N.S." = „Juntas Ofensives Nacional — Sindicalistas"* sunt *„Cuiburile de luptă național sindicaliste"*.

Intervenția Kominternului IN SPANIA

IV.

Către mijlocul lunei Octombrie transporturile de arme începură să ajungă în porturile Spaniei republicane. Ajutorul dat de Rusia Sovietică sosește din două părți: organizația mea întrebuința în mod exclusiv nave străine dintre care cele mai multe își fluturau bandiera țărilor scandinave, în timp ce „societatea privată" a căpitanului Ulonsky, la Odesa, începu să întrebuințeze nave spaniole ai căror număr se află curând că era destul de limitat. Moscova însărcinată prin ordinul lui Stalin să dea ajutor Spaniei fără să compromită guvernul sovietic, nu ar fi putut să permită întrebuințarea piroscafelor cu bonlera Rusiei. Stalin devine și mai încăpățânat în această idee, după ce în Mediterană, submarine și corăbii de pescuit înarmate, începură să atace navele închiriate îndreptate spre coastele spaniole. Dar căpitanul Ulonski era un om plin de resurse. El se duse la Müller, șeful secției de eliberare a pașapoartelor dela G.P.U. și îi ceru să-i procure foi false de navigație. Secția lui Müller, grație marilor resurse puse la dispoziție de către guvern, a știut să-și desvolte arta de a fabrica documente false, până la un grad de perfecțiune nebănuită. După câteva luni, la Moscova, auzii zicând pe Müller care primise decorația stelei roșii: A fost vorba de un gen de operație complet nou... Credeți că e așa de ușor să se fabrice foi de navigație? A trebuit să lucrez zi și noapte.

Cu aceste documente false, piroscafele sovietice încărcate cu muniții, plecară dela Odesa sub noui nume și cu bandiere streine, trecând Bosforul unde agenții germani și italieni își țineau ochii bine deschiși. După ce aceste piroscoape soseau în porturile spaniole și încredințau încărcătura lor, reluau vechile lor nume rusești și se întorceau la Odesa sub adevărata lor bandieră.

In acel timp și Madridul cerea desperat aparate și Moscova îmi trimise ordine să le procur.

Franco înainta atunci către Capitală și aviația italiană și germană stăpânea aerul. Câțiva din aviatorii și mecanicii noștri sosiseră, e drept, la Madrid, dar aparatele Republicei erau puține și de calitate inferioară.

Era deci necesar ca eu să găsesc să cumpăr dintr'un loc din Europa, aeroplane de vânătoare și de bombardament, cât mai repede posibil.

Nici o firmă privată desigur, nu e în măsură să furnizeze, abia primită comanda, un număr important de aeroplane de războiu. Numai un guvern e în măsură de a o face. Era deci permis să se spere ca — ținându-se seamă de marile progrese realizate în ultimul timp de către aviație — un guvern amic să consimtă să-și vândă o parte din aeroplanele sale pentruca să procedeze apoi la modernizarea flotei sale aeriene. Decisei deci, să fac tentative ca să pot intra în tratative în acest sens cu o țară a Europei orientale, care avea cincizeci de aparate franceze de luptă, de tip vechiu.

In acest scop era necesar să dispun de un agent excepțional, pe care reușii să-l găsesc. Acesta era descendentul unei vechi familii aristocratice, cu cele mai bune relații și cu resurse bancare incalculabile. Atât el cât și soția lui, erau recunoscuți ca emisari ai Uniunei Sovietice, și ca susținători aprinși, ai guvernului republican spaniol.

El deja ne mai adusese servicii și puteam să contez pe el. Ii cerui atunci să vină în Olanda și-i expusei situația. Chiar a doua zi acest agent plecă către țara în care trebuia să se desfășoare tratativele și chemă în aceiaș noapte agentul meu dela Paris, care la rândul său mă înștiință că trebuia să fiu prezent în dimineața următoare într'un anumit loc și la o anumită oră ca să primesc o comunicare trimisă de agentul aristocrat. Când intrai în comunicație cu aristocratul meu, făcând aceasta într'un prudent limbagiu convențional, îmi referi rezultatul dezastros al voiajului său. Reușise să fie prezentat Ministerul de războiu al țării asupra căreia căzuse alegerea noastră, și sigur de reușită, abia intrat în cabinetul ministrului, fără perifraze s'a exprimat așa: Eu vin de dv. cu însărcinarea de a cumpăra un număr precis de aeroplane de războiu dela guvernul dv. Aș vrea să știu dacă Excelența Voastră ar consimți să mi se vândă. Avem nevoie de cincizeci de aeroplane la prețul pe care Excelența Voastră va voi să-i stabilească".

Ministerul de războiu îngălbenindu-se, se ridică depe scaun, privi încăodată cartea de vizită a interlocutorului și examinând din nou scrisoarea de prezentare, cu mult calm îi zise: „Vă rog să părăsiți imediat cabinetul meu!". Agentul meu se ridică gata să răspundă invitației, dar până la urmă nu voi să accepte înfrângerea fără o altă tentativă. „Scuzați, Excelență și permiteți să adaug încă un cuvânt, zise. Aceasta nu este o misiune secretă, nu e nimic de criticat în ceea ce fac. E vorba să se susțină guvernul spaniol. Eu am venit aci ca reprezentant al unui grup de persoane din țara mea, care crede că are datoria să ajute Spania republicană, în numele umanității".

— Eu sunt Ministru de războiu și nu un negustor — aceasta a fost replica promptă a ministrului. Bună ziua Domnule!

— Cred că nu mai sunt speranțe, murmură agentul meu la celalt capăt al firului.

— Consideră totul ca o tentativă eșuată, îi răspunsei eu. Iți voiu eși întru întâmpinare la aeroport.

— Nu încă, răspunse el, nu vreau să mă dau încă învins.

Trei zile mai târziu primii vestea că el se va întoarce la Haga pe cale aeriană. Când ieși din avion văzui că avea capul bandajat și părea sfârșit. Il condusei repede în automobilul meu. Abia se așeză jos și îmi zise că a reușit să cumpere cele cincizeci de aeroplane.

„A doua zi după ce eu vă telefonai, îmi fu adusă cartea de vizită a unui individ care reprezenta cea mai mare bancă a țării. După ce fuse introdus la mine, fără să facă nici o aluzie la vizita mea la Ministerul de războiu zise cu simplitate că știa că eu caut să cumpăr aeroplane de războiu. Dacă aș mai fi încă dispus la această afacere, am putea să discutăm împreună chestiunea cu oficialul.

Agentul meu cumpărase cele cincizeci de avioane cu 4000 lire sterline unul. Când totul fu aranjat agentul meu oferi vânzătorului posibilitatea de a alege vânzarea pentru America latină sau pentru China.

L-am asigurat că documentele sunt în perfectă ordine, zise agentul.

— Dar unde te-ai rănit îl întrebai eu?

— Ea, un fleac de lovitură. — la intrarea în acel nenorocit de aeroplan, zise râzând.

Trebuia să iau îndată măsuri pentru prepararea și recepționarea aeroplanelor. Plecai la Paris și angajai în acest scop un expert francez și doi mecanici. Ei plecară în sbor la capitala țării în care se găseau aeroplanele și se întoarseră cu rapoarte favorabil. Ordonai atunci ca aeroplanele să fie demontate și puse în lăzi cu cea mai mare grijă posibilă. Organizația mea făcu minuni ca să grăbească ca transportul celor cincizeci de avioane de vânătoare și bombardament și la jumătatea lui Octombrie ele fură încărcate pe o navă norvegiană.

In acel timp eu primii instrucțiuni precise dela Moscova, după care nava nu ar fi trebuit să debarce la Barcelona: aeroplanele ar fi trebuit să traverseze Catalonia, care avea un guvern al său aproape independent; acest guvern era dominat de subversivi de tendință anti-staliniană, care nu se bucura de încrederea Moscovei cu toate că rezistaseră disperat în unul din sectoarele cele mai vitale ale frontului republican, contra energicelor atacuri ale trupelor lui Franco.

Primii ordinul să trimit aeroplanele la Alicante, dar acest port era complectamente expus blocului corăbiilor de războiu ale lui Franco. Comandantul piroscafului încercă să ajungă la Alicante, dar trebui să se înapoeze ca să-și salveze nava și dubioasa încărcătură. El încercă atunci să și dirijeze nava spre Barcelona, dar fu împiedicat de agentul meu care se găsea la bord.

Nava mea și aeroplanele mele trebuia să se întoarcă din drum pentru că Franco împiedică debarcarea la Alicante, și pentru că Stalin o împiedica la Barcelona.

In timpul acestor peripeții, roșii se luptau disperat și aveau mare nevoie de aviație. Insfârșit, nava reuși să se îndrepte spre Marsilia. Toate aceste evenimente extraordinare făceau parte din hotărâta dar tăcuta bătălie a lui Stalin pentru cucerirea unui control complet asupra guvernului republican spaniol.

FRANȚA ȘI NOUA ORDINE EUROPEANA

O cuvântare la radio ținută de Mareșalul Pétain cât și limbajul presei franceze din ultimele zile, confirmă că Franța este decisă, de a spune „da" în ce privește reorganizarea Europei sub conducerea puterilor Axei. Aceste constatări franceze, sunt exprimate odată cu recunoștința față de ținuta Führerului. Ziarul „Temps" scrie: Führerul nu a atins cu nimic onoarea Franței. Pe de altă parte „L'Avenir" scrie că un popor învins, trebue să dea dovadă pentru sacrificii și trebue să înțeleagă să facă sacrificii.

Acesta este un limbaj destul de clar și lămurit, departe de iluzii periculoase, care în ultimii ani au adus poporul francez pe drumuri nenorocite. Din aceste ziare franceze, reese că Franța, — deoarece a voit acest războiu,— trebue să-l și plătească scump. Problema care s'a pus din această cauză pentru politica franceză din ziua în care mareșalul Pétain a anunțat necesitatea unui armistițiu, a fost doar de a salva ce se mai poate salva, în urma unei situații foarte grave.

Pierre Laval un auvergnant — și judecata sănătoasă a auvergnanților este cunoscută în lumea întreagă — a văzut clar situația, punându-și întrebarea ce se poate salva în urma înfrângerii militare. Singura posibilitate în această privință, el a văzut-o în colaborarea cu Germania.

Firește, în această privință, întâlnirea dintre Hitler și Pétain și Hitler și Laval, înseamnă un punct culminant. Oamenii de stat francezi au voit să primească astfel o confirmare din parte instanței supreme că drumul pe care au apucat este cel bun. Acum ziarele franceze scriu, cu toată mulțumirea despre poziția Franței în noua Europă, ei descriu lămurit marele pericol care reprezintă pentru toate popoarele europene hegemonia britanică, unicul dușman al Europei. Cu această ocazie, ziarele franceze invită poporul să urmeze necondiționat pe mareșalul Pétain. „Petit Dauphinois" scrie: „Să ne strângem ca un singur om în jurul mareșalului". Cine contestă și astăzi încă, sau își face iluzii care sunt alimentate de calomnii și combinații, acela trebue privit ca inamic al statului.

Aceste cuvinte dovedesc pe de altă parte că există încă destui francezi care trebuesc convinși de necesitatea unei reorganizări europene fiindcă n'au fost eliberați încă de greșita concepție despre lume, pe care și-au făurit-o de zeci de ani. Guvernul francez încearcă pe orice cale să li se opună, atât prin argumente cât și prin mijloace executive.

Acest lucru este tot atât de natural, după cât de natural este ca englezii să pună în tot locul pae peste foc. Englezii convinși că pentru acest caz, au găsit un bun câmp de activitate în colonii, acolo unde n'a fost cunoscută înfrângerea franceză sub loviturile puternice ale armatei germane, și unde, din care cauză, generalul emigrant de Gaulle încearcă, în urma însărcinării ce a primit din partea Angliei, să-și câștige partizani, mărind în acest chip teritoriul englez din Africa. Necesitatea unei acțiuni de deparatizare se impune deci din această cauză guvernului francez, pentru a înlătura uneltirile engleze directe și indirecte, care subminează existența posesiunilor extraeuropene franceze.

Acestea sunt ultimele poziții unde Anglia speră să pună baricade în drumul politicei franceze, împiedicând să se integreze în noua ordine europeană. La Vichy, cum de altfel am spus mai sus, nu există niciun fel de îndoială asupra consecințelor, care rezultă pentru Franța, din pierderea acestui războiu.

Franța s'a întors împotriva Angliei și aceasta poate fi considerată drept rezultatul unor amare experiențe pe care acest aliat egoist le-a pricinuit Republicei.

O MARTURIE ENGLEZA DESPRE CARACTERUL BRITANIC

Niciodată nu vei găsi vreun englez care să nu aibă dreptate. Iți ce face, din principiu face. Te combate din principii patriotice; te jefuește din principii imperialiste; te bruschează din principii de bărbăție; te fură din principii comerciale, el sprijină pe rege din principii de credință și îi taie capul din principii democratice.

(Bernard Shaw: „The Man of Destiny", 1897)

O ARMATA JIDOVEASCA PENTRU ANGLIA

Sub titlul „Armata jidovească de 250.000 oameni, noua aliată a Britaniei" ziarul suedez „Nya Dagligt Allehanda" publică o știre din Londra, care spune că ziarele „Manchester Guardian" și „Daily Telegraph" ar fi făcut anumite aluzii în ultimul timp despre un nou aliat al Marei Britanii.

După cum anunță corespondentul este vorba de înființarea unei armate jidovești. „Intâiu era vorba numai de organizarea unei legiuni jidovești. Curentul a fost însă așa de mare, că s'a decis mărirea întreprinderii și transformarea legiunei în armată specială jidovească.

Armata jidovească va lua aceiaș poziție ca și armatele cehe, poloneze, olandeze și norvegiene. Corpul ofițeresc se va compune exclusiv din jidani, curțile marțiale vor fi jidovești și limba de comandă ebraică. Se socotește, — așa se afirmă la Londra, — că numărul acestei armate se va ridica la aproximativ 250.000 oameni. Desnădejdea aliaților englezi trebue să se fi scoborât la zero, dacă acum ei vor să asvârle căștile de oțel pe capetele a 250.000 de Kohni și Ițici spre a salva imperiul mondial britanic de la prăbușirea sigură care se apropie.

D. General Băgulescu între veteranii războiului

[illegible]

D. general Băgulescu, întreținându-se cu veteranii

Credința în reîntregirea granițelor surpate

[illegible]

Unitate și solidaritate

[illegible]

O mărturie îndepărtată despre noi

[illegible]

Ardealul martirizat

[illegible]

Rep.

† Preotul Ion Mota

[illegible]

Reabilitarea negustorilor autohtoni

[illegible]

Câteva date asupra răsboiului ITALO-GREC

[illegible]

TIMP DE 52 ANI GRECIA A PURTAT 6 RĂZBOAE

In 1897 — războiul greco-turc. Grecia este învinsă, dar intervenția marilor puteri în favoarea sa îi aduce autonomia Cretei.

In 1912 — Grecia participă la războiul balcanic împotriva Turciei.

In 1913 — Al doilea război balcanic contra Bulgariei. Grecia obține după acest [illegible] război [illegible] o parte din Epir și Tracia și sudul Macedoniei cu Salonicul.

In 1917 — Grecia ia parte la războiul mondial, câștigând Tracia occidentală și Smirna.

In 1921—22 — Grecia luptă contra Turciei în Asia Mică pierzând mare parte din ultimele achiziții teritoriale.

1940 — din cauza politicei sale de duplicitate și de provocare față de puterile Axei, Grecia vine în război inegal cu Italia.

ABONAMENTE:

1 an	Lei 200
6 luni	„ 110
Instituțiile publice și particulare	Lei 1000

PUNCTE DE VEDERE

AROMANII

[illegible]

NOTE MARGINALE

[illegible]

Mircea Petrescu

IN ANGLIA BANTUE ŞOMAJUL

[illegible]

INTREPRINDERILE EVREEȘTI DIN OLANDA SUNT OBLIGATE SĂ FACĂ DECLARAȚII

[illegible]

Sfarmă Piatră comentat de presa străină

Ziarele Giornale d'Italia, Il Tevere, Il Piccolo din Roma, Gazzetta del Mezzogiorno din Bari și altele remarcă ultimele articole apărute în săptămânalul „Sfarmă Piatră" cu privire la relațiile italo-române subliniind oportunitatea acțiunei de aprofundare a amiciției dintre cele două țări latine, care se găsesc astăzi unite și prin structura revoluționară lor națională.

EUROPA NOUA

Unităţi ale marinei germane pornesc din apele franceze în căutarea minelor inamice

Intâlnirea d-lui Molotov cu d. Rudolf Hess, locţiitorul Führerului

D. Rudolf Hess la comemorarea martirilor național-socialiști căzuţi în putsch-ul dela 9 Noembrie 1923 la München

Bateriile germane supraveghiază coasta Mânecii spre Anglia

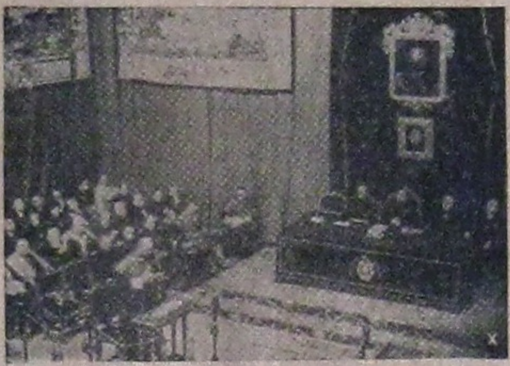

Franco inaugurează institutul spaniol de cercetări ştiinţifice la Madrid

Tancurile armatei de ocupaţie în Sudul Franţei

Soldaţi germani în acţiune

Germania continuă să construiască submarine

Avion Messerschmidt în misiune

Reflectoarele artileriei germane cercetând coastele Canalului Mânecii

In Norvegia, în regiunea Cercului polar

Congresul scriitorilor germani la Weimar

Imprimeriile „FRAŢIA ROMÂNEASCĂ" — Bucureşti, Str. Aristide Demetriad No. 2 — Telefon: 5.89.00